

Laihian seurakunta

Talousarvio 2025

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2027

Sisällys

I	Yleisperustelut.....	2
1	Yleiskatsaus	4
1.1	Yleinen talouden kehitys	4
1.2	Seurakuntatalouksien talouden kehitys	4
1.3	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	4
1.4	Arvio tulevasta kehityksestä	6
1.5	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025.....	8
1.6	Henkilöstö.....	10
1.7	Talousarvion rakenne	11
1.8	Talousarvion sitovuus	12
II	Käyttötalousosa	14
2	Talous ja toimintasuunnitelma kustannuspaikoittain	14
2.1	Hallinto.....	14
2.2	Seurakunnallinen toiminta.....	20
2.3	Hautaustoimi.....	40
2.4	Kiinteistötoimi	42
III	Tuloslaskelmaosa	53
IV	Investointiosa.....	55
V	Rahoitusosa.....	57
VII	Hautainhoitorahasto	58

I Yleisperustelut

Kohti tulevaisuutta ja toivoa

Seurakunnan perustehtävän valossa Laihian seurakunta suuntaa jälleen kohti tulevaa.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio ovat olemassa siksi, että hallinnon ja talouden apuvälineillä mahdollistamme perustehtävämme toteutumisen:

”Kirkon perustehtävä eli missio on edistää Jumalan valtakuntaa ja julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana. Tämä on kirkon olemassaolon perimmäinen syy. Perustehtävä ohjaa kaikkea kirkon elämää ja toimintaa. Sen tulisi olla myös jokaisen kirkon jäsenen tapa elää.

Kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Tehtävässä korostuu, että pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen.”

Juuri nyt on entistä suurempi kysyntä toivolle, ihmisarvon puolustamiselle ja sovinnolle. Edistämme niitä inhimillisillä voimavaroilla mutta ennen kaikkea koko elämää koskettavalla Jumalan armolla ja rakkaudella. Kun kansakuntien keskellä ja niiden välillä vihollisuudet ja vastakkainasettelu lisääntyvät, syyttävät sormet kohoavat ja heikoimmat jäävät jalkoihin, meidän tehtävämme on puolustaa jokaisen oikeutta elämään, anteeksiantoon ja sovintoon.

Vaikka tämä tehtävä on vaikea ja vaativa, jatkamme sitä luottavaisin mielin. Seurakuntamme toiminta Laihialla on vireää ja monipuolista. Saman aikaisesti on todettava, että kehittämisen tarve on jatkuva. Liian suuri osa jää vaille yhteyttä omaan seurakuntaan ja kamppailee ilman uskoa, toivoa ja rakkautta. Motivaatio ja uusi uskallus elämässä voivat vahvistua vain yhteydessä toisiin ja Jumalan sanaan. Avoimia ovia ja sydämellisiä kutsuja tarvitaan koko ajan.

Tulevana vuonna vietämme Laihian kirkon 220 v. juhlavuotta. Se antaa aiheen viestittää oman kirkon historiasta, kokoontumisen merkityksestä ja liittymi-

sestä vuosisataiseen uskoon elämän voimana. Kirkon maalaus on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaativa ponnistus osana juhlavuotta. Myös kirkon sisällä teemme joitakin uudistuksia.

Laihian seurakunnan talous on tasapainossa ja meillä on seurakuntien joukossa monin tavoin poikkeuksellisen hyvät resurssit ja olosuhteet toimia. Siitä seuraa myös suuri vastuu niin kiinteistöjen ja talouden hoidosta kuin myös perusteh-
tävämme toteuttamisesta. Mm. leirikeskusta koskevat ratkaisut on nyt ajankoh-
tainen ja sen tulee palvella tulevia sukupolvia sekä olla taloudellisesti ja toi-
minnallisesti kestävä.

Ympäristödiplomin hakuprosessi on käynnissä ja sen myötä voimme parantaa monia käytänteitä myös henkilöstöön ja kiinteistöihin liittyen.

Kaikissa näissä haasteissa huomaan iloitsevani hyvästä yhteistyöstä luotta-
mushenkilöiden ja työntekijöiden kanssa. Yhdessä teemme tulevaisuutta, yh-
dessä luomme edellytyksiä uskolle, toivolle ja rakkaudelle.

Uskoen ja luottaen odotan tulevaa vuotta mahdollisuutena moneen hyvään.

Antti Yli-Opas,

kirkkoherra

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Suurten inflaationumeroiden hiljalleen siirtyessä toisaalle alamme enenemissä määrin pohtia deflaation aiheuttamia haittoja taloudellemme. Inflaatio oli vuoden 2024 kesäkuussa kuluttajahintaindeksin mukaan 1,3 % vuoden takaiseen nähden. Inflaatiota nosti eniten asuntolainojen keskikoron, kulutusluottojen korkojen ja hoitovastikkeiden nousut. Lähitulevaisuudessa ei nähdä suurta inflaatoriskiä.

Työllisyysaste oli vuoden 2024 heinäkuussa 77,4 prosenttia, vuoden 2023 kesäkuussa vastaava luku oli 79,8 %. Työllisyysaste on siis ollut laskusuunnassa.

Suomen pankin julkaiseman ennusteen mukaan BKT supistuu vuonna 2024 yhteensä 0,5 prosentilla. Vuodelle 2025 talouskasvun ennustetaan olevan 1,2 prosenttia ja vuonna 2026 vastaavasti 1,7 prosenttia.

1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Kokonaisvaltaisesti seurakuntataloudet ovat keskenään varsin erilaisissa tilanteissa talouden näkökulmasta. Edellä mainitun eron odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Toisaalta verouudistuksen myötä nähdään painetta veroprosenttien alentamiselle, nähdään silti seurakunnissa veroprosenttien korjauksia ylöspäin. Tähän vaikuttaa suurelta osin seurakuntien erilainen taloudellinen tilanne.

1.3 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Laihian seurakunnan taloudellinen tilanne on toistaiseksi hyvin vakaalla pohjalla. Laihian seurakunta pysyi talousarvioraamissaan vuonna 2023. Tilikauden tulos oli 113 739,63 euroa positiivinen vuonna 2023 (- 18 967,12 euroa, 2022). Vuoden 2023 positiivisen tuloksen ajurina oli suuret metsätalouden tulot.

Vuodelle 2024 Laihian seurakunta teki ylijäämäisen talousarvion. Niin ikään metsätaloudella on suurin vaikutus tilinpäätöksen lopulliseen tulokseen.

Valtionrahoitus

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Laihian seurakunta sai vuonna 2023 yhteensä 160 485,96 euroa. Vuonna 2025 Laihian seurakunnassa tullaan käymään läpi hautaustoimen hinnoittelu, jotta hautaustoimen hinnoittelussa varmistutaan tämänhetkisen hinnoittelun ajantasaisuudesta. Tässä yhteydessä tullaan käymään läpi myös kustannusten kohdentumisen oikeellisuus. Valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettua lakia on muutettu siten, että kuluttajahintaindeksin nousua leikataan vuosina 2024–2027 vuosittain yhdellä prosenttiyksiköllä. Tämä aiheuttaa sen, että tarve kattaa nykyistä suurempi osuus kustannuksista maksutuotoilla tulee kasvamaan.

Valtionrahoituksen osalta jakoperustetta tullaan näillä näkymin muuttamaan vuodesta 2025 eteenpäin. Lopullinen päätös saadaan kirkkohallituksen päätöksen jälkeen marraskuussa. Vuoden 2025 puolet jaettavasta summasta esitetään jaettavaksi vanhalla jakoperusteella (euroa/kunnan jäsen) ja puolet uudella jakoperusteella. Uusi jakoperuste aloitettaisiin kokonaisuudessaan vuonna 2026, jossa 15 prosenttia seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen, 15 prosenttia seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 prosenttia seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 prosenttia seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon.

Tämä tarkoittaa Laihian seurakunnan kannalta sen, että valtionrahoitus tulisi olemaan vuonna 2025 yhteensä 136 945 €, mikä tarkoittaa -22 881 € vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä puoltaa mainittua hintojen tarkistusta, jotta tarpeelliset kustannukset saadaan katettua lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin liittyen. Lopullinen päätös tulee tähän liittyen todennäköisesti marraskuun-joulukuun aikana. Monet seurakunnat eivät ole talousarvioissaan muuttaneet tulevaa talousarviota mahdolliseen muutokseen nojaten pyynnöstä

huolimatta vaan ovat pysyneet aiemmassa jakoperusteessa tehdessään vuoden 2025 talousarviota.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Laihian seurakunnan tilanne on vakaa. Laihian seurakunnan rahavarojen riittävyys vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 140 päivää. Tilikauden tulos ei ole ollut kolmen peräkkäisen vuoden aikana negatiivinen, minkä lisäksi seurakunnan edellisten tilikausien ylijäämä on positiivinen, eikä tilinpäätösten perusteella ole syytä olettaa edellisten tilikausien ylijäämän menevän alijäämäiseksi.

1.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Laihian kunnan asukasluvun ennustetaan vähenevän Tilastokeskuksen ennusteen mukaan noin 7 627 asukkaaseen vuoteen 2030 mennessä. Kunnan asukasluku vuoden 2022 lopussa oli 7 817 asukasta. Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on kääntynyt laskuun. Tällä on vaikutusta niin kunnan kuin seurakunnan toiminnalle.

Laihian seurakunnan jäsenmäärä oli 6 135 henkilöä vuonna 2023. Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 5 137 vuonna 2033. Jäsenistö vähenee ennusteen mukaan 998 jäsenelle vuoteen 2033 mennessä.

TAULUKKO 1 JÄSENENNUSTE

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2023, henk.	Muutos vuodesta 2023 %
2024	6 042	-93	-1,52 %
2025	5 946	-189	-3,08 %
2026	5 848	-287	-4,68 %
2027	5 749	-386	-6,29 %
2028	5 645	-490	-7,99 %
2029	5 540	-595	-9,70 %
2030	5 435	-700	-11,41 %
2031	5 333	-802	-13,07 %
2032	5 234	-901	-14,69 %
2033	5 137	-998	-16,27 %

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman verotuloennusteen mukaan vuonna 2025 verotuloja ennustetaan kertyvän 1,917 miljoonaa euroa. Verotulojen arvioidaan kasvavan hieman kaikkina talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina FCG:n teettämän verotuloennusteen mukaan. Veronalaisten ansioiden ja eläketulojen kasvu on pitänyt verotuoton toistaiseksi odotettua paremmalla tasolla, minkä lisäksi verouudistuksella on ollut positiivinen vaikutus vuoden 2023 alkaen. Yllä mainituista huolimatta verotulot ovat olleet FCG:n ennusteita pienemmät, tosin korkeammat kuin aikaisempina vuosina.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2025 kirkollisveroprosentiksi 1,50. Verotuloker-tyymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti. Talouskasvun heikentyminen tulee näkymään työttömyyden lisääntymisenä niin Euroopassa kuin Suomessakin. Toisaalta Suomeenkin ennustetaan niukkaa talouskasvua tuleville vuosille. Leirikeskuksen osalta kustannukset korjauksesta tulee kasvamaan, mutta nykyinen taloudellinen tilanne ei vaadi kirkollisveroprosentin nostoa.

1.5 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Laihian seurakunnan painopistealueet vuonna 2025

Seurakunnan painopistealueet vuonna 2025 ovat seurakuntalaisten osallistaminen ja seurakuntalaisten toiveiden ja tarpeiden tunnistaminen ja toteuttaminen. Tarkoituksena on talousarviovuonna 2025 toteuttaa kirkon maalaus. Lisäksi vuoden 2025 aikana on tarkoituksena saada ainakin suuntaviivat leirikeskukseen osalta.

Laihian seurakunnan koko taloussuunnitelmakauden 2025–2027 painopisteenä on kirkon tehtävän toteuttaminen entistä kestävämmällä tavalla, mistä kertoo ympäristödiplomin hankinta. Tavoitteenamme on lisäksi voimassa olevan kiinteistöstrategian todettujen toimenpiteiden toteuttaminen niin rakennusten osalta kuin yhtenä askeleena kohti hiilineutraaliutta.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraalisuus toteutuu Laihian seurakunnalla hyvin, sillä metsien hiilivarastot kattavat pitkälti seurakunnan aiheuttamat päästöt. Toisaalta Hiilineutraali kirkko 2030-strategian mukaan tavoitteena on vähentää 80 prosenttia vuoden 2019 päästöistä. Tämä ei kokonaisuudessaan vielä toteudu.

Laihian seurakunta on vähentänyt kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä mm. hankkimalla aurinkopaneelit seurakuntatalon katolle. Rakennukset toimivat pitkälti joko kaukolämmön tai sähkölämmityksen avulla. Kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä vähennämme niin ikään luopumalla tarpeettomista tiloista valmistuvan kiinteistöstrategiamme mukaisesti. Toiminnan päästöjä vähennämme suosiamalla elintarvikeostoissa ilmastoystävällistä ruokaa ja vähentämällä hävikki-ruoan määrää. Teemme kestäviä hankintoja asettamalla ilmastokriteerin yhdeksi hankintakriteeriksi. Vähennämme lentämistä ja lennämme vain silloin

kun työmatka suuntautuu ulkomaille. Noudatamme seurakunnille laadittuja vastuullisen sijoittamisen ohjeita. Pyrimme kompensoimaan päästöt kartoittamalla metsiemme tilan hiilivarastoina. Vaikutamme yhteiskunnallisena toimijana ja keskustelijana toteuttamalla rippikoulut ympäristöystävällisesti ja kannustamalla nuoria ottamaan vastuuta ilmastosta. Laihian seurakunta on sitoutunut ilmastotyöhön ja seurakunnalla on tarkoitus saada ympäristödiplomi vuoden 2025 aikana. Tavoitteenamme on olla hiilineutraali seurakunta vuonna 2030.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Kuluvana vuonna valmistuneessa kiinteistöstrategiassamme kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistökantamme on ympäristöystävällistä eikä meillä ole kiinteistökantaa, joka ei ole toiminnan kannalta välttämätöntä. Strategiassamme tarkastelemme avoimin mielin sitä, mikä vielä toimii ja mistä on aika luopua. Tarkastelemme ja arvioimme tilojen vuokrausta aitona vaihtoehtona tilojen omistamiselle. Kiinteistöstrategia laaditaan Kirkkohallituksen mallin ja ohjeiden mukaisesti. Tavoitteenamme on, että kiinteistötoimea ja maankäyttöä koskevaan päätöksenteossa on aina myös ympäristövaikutusten arviointia.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa. Basis-järjestelmä pyritään saamaan mahdollisimman hyvin ajan tasalle kiinteistöstrategiamme mukaisesti vuoteen 2026 mennessä ja pyrimme pitämään tiedot ajan tasalla, jotta mahdolliset tietokatkokset pyritään minimoimaan.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Laihian seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia kuten seurakuntaliitoksia tai merkittäviä yhteistyökuvioita naapuriseurakuntien kanssa. Meijerin osalta purkulupaa pohditaan, minkä lisäksi leirikeskukselle pyritään saamaan konkreettisia vaihtoehtoja korjauksen tai purun osalta.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit. Laihian seurakunnassa tehdään vuosittain riskikartoitusta, jossa merkittävimmät riskit on tunnistettu ja arvioitu ja joilta suojautumiseksi on päätetty riskienhallintatoimenpiteistä. Tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan tilinpäätöksessä.

1.6 Henkilöstö

Seurakunnassa työskentelee 22 henkilöä (08/2024). Elokuun luvuista on vähennetty kesätyöntekijät sekä kausityöntekijät. Henkilöstön osalta on tulossa muutamia muutoksia vuoden 2024–2025 vaihteessa.

Henkilöstörakenne	08/2024
Seurakuntapapisto	3
Kirkkomuusikot	1
Diakoniatyöntekijät	2
Nuorisotyöntekijät	2
Varhaiskasvatuksen työntekijät	4
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	4
Hautausmaatyöntekijät	1
Suntio	1
Keittiö	4
YHTEENSÄ	22

Laihian seurakunnassa on laadittu työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulutussuunnitelma henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämispöytäkirjan mukaisesti (Kirvestes liite 12)

Työssä jaksamiseen (liikunta- ja kulttuurisetelit) on vuosittain käytetty 100 € henkilöä kohden. Vuoden 2025 lähtien liikunta- ja kulttuuriseteleihin käytetään 200 € henkilöä kohden. Lisäksi työntekijöille järjestetään vuosittain työhyvinvointia ylläpitävää tilaisuus.

Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosien jatkuvissa kriisitilanteissa, minkä lisäksi henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta. Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakkoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon.

1.7 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

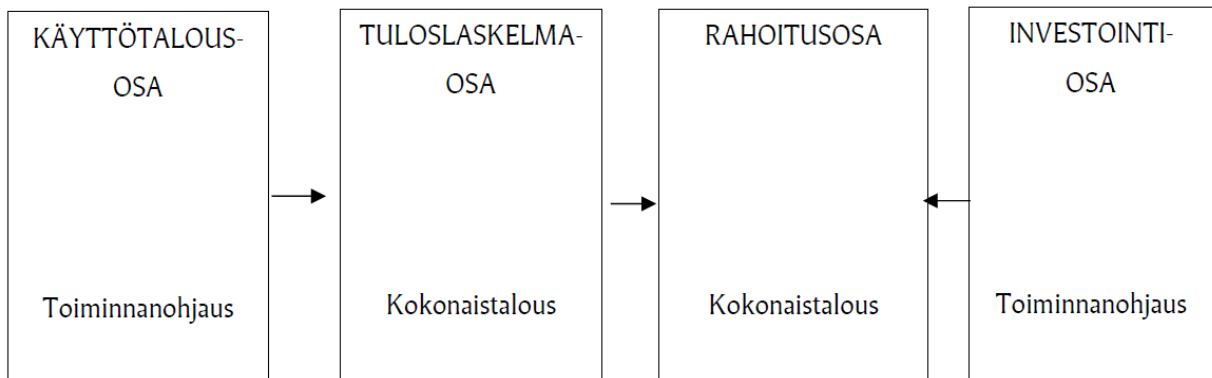
Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta.

Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Vuoden 2025 talousarviossa sisäiset erät on jätetty, koska ne eivät ole sitovia eriä. Laihian seurakunnassa sisäisiä eriä käytetään lähinnä kiinteistömenojen jakamiseksi työaloille. Sisäisten erien poisjättämisellä talousarviossa ei ole seurakunnassa käytettävissä olevien työalojen osalta isoa merkitystä. Sisäisten erien merkitys korostuu sellaisissa seurakunnissa, missä työalan osalta sisäiset toimintatuotot kattavat ison osan sen tuotoista.

Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaus- ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosyksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu.

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Huolimatta siitä, että kirkkoneuvosto johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa ja että kirkkoherran tehtävänä on johtaa seurakunnallisia toimintoja. Talousarviota ja seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa koskevat kirkkovaltuuston päätökset vaikuttavat ohjaavasti myös seurakunnan toiminnallisiin tavoitteisiin ja sitovat alempia viranomaisia.

Kirkkoneuvostoa talousarvio sitoo pääluokkatasolla ja johtokuntien sekä eri toimintojen sitovuustasoksi kustannuspaikkatasolla toimintakatetta kuitenkin siten rajattuna, että palkkauksiin osoitetut määrärahat ovat vain kirkkoneuvoston muutettavissa. Eri kustannuspaikkojen (työmuotojen) johtokunnat tai johtosääntöjen perusteella toimivaltaiset viranhaltijat tekevät johtosääntöjensä mukaiset ratkaisut näissä rajoissa.

Laihian seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Laihian seurakunnan talousarvion käyttötalouden sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (Hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautustoimi ja kiinteistötoimi) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Laihian seurakunnan tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1).

Käyttötalousosassa ei esitetä vuoden 2025 talousarviossa sisäisiä eriä.

Käyttötalousosasta on jätetty pois myös laskennalliset erät, joita tarvitaan tehtäväalueiden kokonaiskustannusten selvittämiseksi. Laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä. Laskennallisia eriä ovat hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset korkomenot ja -tulot.

Sisäiset erät ja laskennalliset erät esitetään tilinpäätöksessä normaalisti.

2 Talous ja toimintasuunnitelma kustannuspaikoittain

2.1 Hallinto

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Luottamushenkilöt ovat vuoden 2024 aikana perehtyneet entisestään kirkossa tapahtuvaan toimintaympäristöön esimerkiksi kesällä järjestetyssä metsäretkessä, jossa valtuusto pääsi istuttamaan taimia. Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa monilta osin on aktiivista ja luontevaa.

Vaalit (101)

Kirkkolain 9. luvussa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä on määräykset vaalien suorittamisesta. Valtuustokauden alussa valittava vaalilautakunta suorittaa vaalin. Siihen kuuluu kuulutusten laatiminen ja muut ennakkovalmistelut, ennakkoäänestyksestä huolehtiminen ja varsinaisten vaalipäivien järjestelyt, vaalin tuloksen laskeminen ja vahvistaminen.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Seurakunnassa vaalit järjestettiin syksyllä 2022. Seuraavat vaalit järjestetään syksyllä 2026.

Vaalit	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Henkilöstökulut				1 328,00	
Palkat ja palkkiot				1 328,00	
Palvelujen ostot				8 021,00	
Aineet ja tarvikkeet				889,00	
Ostot tilikauden aikana				889,00	
Toimintakulut (ulkoiset)				10 238,00	
Toimintakate 1 (ulkoinen)				10 238,00	
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)				10 238,00	
Sisäiset vyörytyserät					
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)				10 238,00	

Kirkkovaltuusto (102)

Kirkkolain 3. luvussa ja kirkkojärjestyksen 3. luvussa on määräykset kirkkovaltuustosta, sen toimivallasta, jäsenmäärästä ja kokoontumisesta ym. Laihian seurakunnan kirkkovaltuustoon kuuluu 19 jäsentä.

Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa, jollei toisin ole säädetty tai määrätty. Ohje- ja johtosäännöllä voidaan kirkkovaltuuston päätösvaltaa siirtää säännössä mainittavissa asioissa kirkkoneuvostolle, johtokunnille tai viranhaltijoille.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Vuoden 2024 toukokuussa kirkkovaltuusto päätti esimerkiksi taloussäännöstä sekä tilinpäätöksestä. Lokakuussa hyväksyttiin uusi kiinteistöstrategia, kirkollisveroprosentista, metsäsuunnitelma sekä päätettiin kappalaisen valinnasta. Vuoden 2024 aikana päätetään vielä ainakin seuraavan vuoden talousarviosta.

Vuonna 2025 jatketaan kirkkovaltuuston tutustuttamista vieläkin läheisemmin seurakunnan eri työaloihin. Seurakunnan strategia vuosille 2022–2026 viitoittaa päätöksentekoa vielä kaksi seuraavaa vuotta, mutta on hyvä pohtia jo tulevia vuosia ja pitkän tähtäimen suunnitelmia. Vuoden 2025 aikana kirkkovaltuusto päättää edellisen vuoden tilinpäätöksestä, tulevan vuoden veroprosentista ja taloussuunnitelmasta.

Kirkkovaltuusto	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Henkilöstökulut	2 377,27	3 930,00	3930	3930	3930
Palvelujen ostot	240,13	1 000,00	1000	1000	1000
Ostot tilikauden aikana	753,95	800,00	1100	1100	1100
Toimintakulut (ulkoiset)	3 371,35	5 730,00	6030	6030	6030
Toimintakate 1 (ulkoinen)	3 371,35	5 730,00	6030	6030	6030
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3 371,35	5 730,00	6030	6030	6030
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	-3 371,35	-5 730,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	6030	6030	6030

Tilintarkastus (103)

Tilintarkastus järjestetään seurakunnan toimivasta johdosta riippumattomaksi. Tilintarkastuksesta vastaavat kirkkovaltuuston valitsevat tilintarkastajat/tilintarkastaja kirkkojärjestyksen ja vahvistetun seurakunnan taloussäännön mukaisesti. Heidän velvollisuutenaan on hyvää tilintarkastustapaa noudattaen tarkastaa seurakunnan hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tarkastuksesta laaditaan toukokuun loppuun mennessä kertomus, joka toimitetaan kirkkovaltuuston käsiteltäväksi viimeistään kesäkuun aikana. Tilintarkastukseen liittyy myös kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastus. Tähän kirkkoneuvosto on valinnut tarkastustoimikunnan, joka antaa oman kertomuksensa kirkkoneuvostolle. Toimikunnan valinta suoritetaan nelivuotiskausittain.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Tilintarkastaja/-tarkastajat suorittavat keskenään sopimansa työnjaon ja toimintasuunnitelman mukaisesti tilien ja hallinnon tarkastuksen taloussäännössä ja kirjanpitolaissa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Tarkastusajankohdat sovitaan erikseen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Tilintarkastaja/-tarkastajat toimivat laatimansa toimintasuunnitelman mukaisesti ja pitävät tarpeen mukaan yhteyttä johtavien viranhaltijoiden kanssa myös tilintarkastuksen ulkopuolella.

Tilintarkastus	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Palvelujen ostot	4 152,80	4 560,00	4560	4560	4560
Aineet ja tarvikkeet		60,00	60	60	60
Toimintakulut (ulkoiset)	4 152,80	4 620,00	4620	4620	4620
Toimintakate 1 (ulkoinen)	4 152,80	4 620,00	4620	4620	4620
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	4 152,80	4 620,00	4620	4620	4620
Sisäiset vyörytyserät	-4 152,80	-4 620,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	4620	4620	4620

Kirkkoneuvosto (104)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Keskeiset tehtävät ja painopisteet suunnittelukaudella:

Kirkkoneuvoston tehtävän on, jollei toisin ole säädetty tai määrätty;

- Yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi,
- Päättää kirkolliskokouksen määräämissä rajoissa kirkollisten kirjojen käyttöön ottamisesta

- Johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa,
- Huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja valvoa seurakunnan etua
- Edustaa seurakuntaa sekä tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet, ellei niitä ole delegoitu viranhaltijalle sekä
- Valmistella kirkkovaltuustossa käsiteltävät asiat.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Suoritetaan kirkkolain ja ohjesäännön mukaisia tehtäviä. Varmistetaan kiinteistöjen hyvää ylläpitoa uuden kiinteistöstrategian mukaisesti. Päätetään ratkaisusta leirikeskukseen ja meijerin osalta sekä saadaan valmiiksi kirkon maa- lausurakka. Varmistetaan hyvillä päätöksillä elinvoimainen ja hyvin johdettu Laihian seurakunta.

Vuoden 2025 aikana on todennäköistä, että kokouksia pidetään poikkeuksellisen paljon johtuen yllä mainituista isoista projekteista.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2026–2027

Varmistetaan hyvät lähtökohdat uudelle valtuustokaudelle jatkaa hyvää kehittämistyötä kiinteistöjen osalta. Tehdään metsäsuunnitelman mukaisia toimia, jotta varmistetaan vakaa taloudellinen tilanne jatkossakin.

	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-20,00				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-20,00				
Henkilöstökulut	4 578,64	5 160,00	5660	5660	5660
Palkat ja palkkiot	4 337,50	4 800,00	5300	5300	5300
Henkilösivukulut	241,14	360,00	360	360	360
Palvelujen ostot	4 306,49	3 500,00	4100	4100	4100
Aineet ja tarvikkeet	3 411,14	3 450,00	3450	3450	3450
Annetut avustukset	1 000,00	700,00	700	700	700
Toimintakulut (ulkoiset)	13 296,27	12 810,00	13910	13910	13910
Toimintakate 1 (ulkoinen)	13 276,27	12 810,00	13910	13910	13910
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	13 276,27	12 810,00	13910	13910	13910
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	-13 276,27	-12 810,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	13910	13910	13910

Taloushallinto (105)

Taloustoimisto hoitaa kirkkoneuvoston alaisuudessa mm. KL:n 15 luvussa mainitut talousasiat ja 3 luvussa mainitut hautaustoimeen liittyvät tehtävät kuten kirjanpidon, palkanlaskennan ja laskujen maksatuksen ja hautapaikkakirjanpidon sekä hautojen hoitoon liittyvät luettelot ja laskutukset. Talouspäällikölle

kuuluvat johtosäännön mukaiset tehtävät ja ratkaisut, esittelijän tehtävät kirkkoneuvostossa, samoin sihteerin tehtävät kirkkoneuvostossa ja -valtuustossa. Lisäksi talouspäällikkönä toimiminen ja esihenkilötehtävät. Talouspäällikön kustannusten lisäksi toimistonhoitaja tehtävistä lasketaan 70 % kuuluvan taloustoimiston kustannuksiin.

Henkilöstöhallintoon kuuluvia tehtäviä hoidetaan kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti. Vastuualueelle kuuluu myös henkilöstön koulutusasioita, työhyvinvointi ja terveystalvelut, TYKY-päivät sekä liikunta ja kulttuurisetelit.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025 ja 2026

Vuodet 2025 ja 2026 tulevat pyörimään pitkälti kiinteistöihin liittyvissä tehtävissä unohtamatta kuitenkin talouden ja henkilöstön puolella olevia päivittäisiä työtehtäviä. Varmistetaan kiinteistöstrategian mukaisesti kiinteistöjen hyvällä ylläpito. Pidetään henkilöstö tietoisena tulevista muutoksista ja suunnitelmista. Pohditaan kiinteistöjen osalta henkilöstön lisäämistä, jotta kaikki kiinteistöihin liittyvät kohdat saadaan täytettyä urnahautausmaa mukaan lukien.

Taloussäännön mukaisesti pidetään yllä reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta seurakunnan osalta tuomalla osavuosikatsauksissa esiin suurimpia poikkeamia vuoden aikana. Jatketaan seurakunnan yhteisten pelisääntöjen kehittämistä yhdessä kirkkoherran sekä koko henkilöstön kanssa.

Taloushallinto	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 044,00				
Henkilöstökulut	104 444,88	100 600,00	116600	116600	116600
Palkat ja palkkiot	107 133,99	81 000,00	97000	97000	97000
Henkilösivukulut	16 846,16	19 600,00	19600	19600	19600
Palvelujen ostot	29 824,76	25 300,00	27900	27900	27900
Aineet ja tarvikkeet	1 298,59	2 200,00	2200	2200	2200
Toimintakulut (ulkoiset)	135 665,23	128 100,00	146700	146700	146700
Toimintakate 1 (ulkoinen)	133 621,23	128 100,00	146700	146700	146700
Toimintakulut (sisäiset)	22 313,64	22 666,00	0	0	0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	155 934,87	150 766,00	146700	146700	146700
Poistot ja arvonalentumiset	94,37	110,00	110	110	110
Sisäiset korkokulut	29,84				
Sisäiset vyörytyserät	-156 059,08	-150 876,00	0	0	0
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	146810	146810	146810

Kirkonkirjojenpito (107)

Kirkkohallituksen täysistunto linjasi joulukuussa 2018 pidetyssä kokouksessa, että vuoden 2022 alusta lukien kirkonkirjojenpidon tehtävien ja väestökirjanpitoon liittyvien toimintojen tulee olla keskitettyinä aluekeskusrekistereiden tehtäviksi. Laihian seurakunta päätti vuonna 2019, että Laihian seurakunta liittyy 1.1.2020 Lapuan hiippakunnan alueelliseen keskusrekisteriin. Keskusrekisterin käynnistymisen jälkeen yksittäisissä seurakunnissa ei enää hoideta lakisääteisiin kirkollisiin toimituksiin ja väestökirjanpitoon liittyviä viranomaistehtäviä,

vaan ne tehdään seurakuntien muodostamissa aluekeskusrekistereissä. Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin toimipisteet sijaitsevat Vaasassa, Seinäjoella ja Jyväskylässä. Lapuan hiippakunnan alueellisen keskusrekisterin isäntäseurakuntana toimii Jyväskylän seurakunta.

Keskusrekisteri on seurakunnille maksullinen. Keskusrekisterin tavoitteena on kuitenkin toiminnan tehostaminen siten, että kustannustaso pysyisi mahdollisimman matalana.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026–2027

Laihian seurakunta on ollut kirkon alueellisen keskusrekisterin (AKR) jäsen kestästä 2020 lähtien. Talousarvioon varataan yhteistyökorvausta alueellisen keskusrekisterin jäsenyyteen. Laihian seurakunnan väestökirjanpito suoritetaan alueellisessa kirkon keskusrekisterissä.

Kirkonkirjojenpito	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Palvelujen ostot	14 880,99	17 650,00	17850	17850	17850
Toimintakulut (ulkoiset)	14 880,99	17 650,00	17850	17850	17850
Toimintakate 1 (ulkoinen)	14 880,99	17 650,00	17850	17850	17850
Toimintakulut (sisäiset)	22 313,64	22 666,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	37 194,63	40 316,00	17850	17850	17850
Sisäiset vyörytyserät	8 042,77	1 658,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	45 237,40	41 974,00	17850	17850	17850

Kirkkoherranvirasto, yleishallinto (108)

Kirkkojärjestyksen 10. luvussa on arkistointia koskevat määräykset. Yleishallinnon – seurakuntatoimiston tehtävä on seurakunnan toimitusten aika, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen kuten kirkolliset ilmoitukset ja toimistotehtävien hoitaminen. Toimistosihteerin palkkauksesta puolet kirjataan tähän yleisten toimistotehtävien kohtaan ja loput tiedotukseen ja viestintään.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Tehdään tehtävän mukaisia toimistotöitä sekä taloushallinnon töitä sekä pyritään palvelemaan seurakuntatoimistossa asioivia seurakuntalaisia mahdollisimman hyvin. Informoidaan muita työntekijöitä virastossa esiin tulevista asioista. Panostetaan laadukkaaseen ja oikea-aikaiseen viestintään. Toimistos sihteeri työskentelee 100 prosentin työajalla.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Seurakuntatoimiston asiakaspalvelu jatkuu seurakunnassa edellisen vuosien tapaan ilman suurempia muutoksia.

Khuranvirasto, yleishallinto	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	0,00	-335,00	-300	-300	-300
Maksutuotot	-18,00				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-18,00	-335,00	-300	-300	-300
Henkilöstökulut	64 214,58	49 650,00	54100	54100	54100
Palkat ja palkkiot	51 832,21	39 200,00	43000	43000	43000
Henkilösivukulut	12 560,07	10 450,00	11100	11100	11100
Henkilökulujen oikaisuerät	-177,70				
Palvelujen ostot	5 144,93	4 600,00	5020	5020	5020
Vuokrakulut	957,46				
Aineet ja tarvikkeet	2 864,02	850,00	1400	1400	1400
Annetut avustukset	125,80				
Toimintakulut (ulkoiset)	73 306,79	55 100,00	60520	60520	60520
Toimintakate 1 (ulkoinen)	73 288,79	54 765,00	60220	60220	60220
Toimintakulut (sisäiset)	35 321,99	30 231,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	108 610,78	84 996,00	60220	60220	60220
Sisäiset vyörytyserät	-108 610,78	-84 996,00			
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	60220	60220	60220

2.2 Seurakunnallinen toiminta

Diakonia (202)

Diakoniatyö auttaa heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä, hengellisesti, aineellisesti ja sosiaalisesti. Tehtävänä on tukea ihmisten omaa selviytymistä ja kohdata heidät henkilökohtaisesti heidän elämäntilanteessaan. Teemme yhteistyötä kunnan, paikallisten toimijoiden ja naapuriseurakuntien kanssa, sekä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Diakoniatyön tavoitteena on ihmisten tukeminen ja akuutin hädän kohtaaminen vastaanotolla ja kotikäynneillä. Työntekijöiden tavoitteena on tehdä kotikäyntejä vuoden aikana 220. Tehdään laulutervehdyskäyntejä kotona asuvien veteraanien luo itsenäisyyspäivän alla, käynnit on aloitettu v. 2017.

Diakoniatyön tulee auttaa taloudellista apua tarvitsevia seurakunnan budjettiläisillä. Keräämme vapaaehtoisia lahjoituksia mm. kolehdeilla ja tapahtumilla diakoniatyön avustustoimintaan ja kansainväliseen diakoniaan. Diakoniarahastosta myönnettyistä avustuksista päättää diakoniatyön johtokunta. Haemme edelleen Kirkkopalveluilta vähävaraisille tarkoitettuja esr-avustuskortteja. Niitä aloitimme jakamaan alkuvuodesta 2024.

Tilaisuudet ja säännöllisesti kokoontuvat ryhmät (10 ryhmää) tukevat seurakuntalaisten hengellistä kasvua ja hyvinvointia. Järjestämme kotipalvelun asiakkaille virkistyspäivän yhteistyössä kotipalvelun kanssa.

Diakoniatyö tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia välittää lähimmäisistä lähellä ja kaukana. Ystävöiminnan vapaaehtoiset käyvät säännöllisesti tapaamassa

sovituisissa kohteissa. Tuemme Kirkon ulkomaanavun toimintaa. Seurakunnalla on Virossa Helmen ystävyysseurakunta, johon pidetään yhteyttä ja jota tuetaan taloudellisesti.

Yhteisvastuukeräyksen 75 juhluvuoden teema nostetaan esiin kevään Kirkonkukossa ja kerrotaan lahjoitusmahdollisuuksista. Yhteisvastuukeräystä tuodaan esiin myös somen kautta. Syksyllä järjestämme perinneruokailupäivän Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Diakoniatyö huomioi toiminnassaan seurakunnalle haettavan Kirkon Ympäristödiplomin.

Huomioimme myös toiminnassamme Laihian kirkon 220-v. juhluvuoden.

Järjestämme Selkorippikoulun erityistä tukea tarvitseville nuorille yhteistyössä lähiseurakuntien kanssa.

Diakoniatyötä pidetään esillä eri viestintävälineissä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Pyritään edelleen auttamaan heikoimmassa asemassa olevia, sekä ohjataan ja tuetaan taloudellisesti apua tarvitsevia. Huomioimme v. 2026 Laihian seurakunnan 450-vuotisjuhlan. Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan ja koulutetaan. Selkorippikoulu järjestetään yhteistyössä lähiseurakuntien kanssa v. 2027.

Diakonia	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-4 557,69	-4 150,00	-4630	-4630	-4630
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 557,69	-4 150,00	-4630	-4630	-4630
Henkilöstökulut	105 746,09	97 420,00	107420	107420	107420
Palkat ja palkkiot	84 962,66	78 000,00	88000	88000	88000
Henkilösivukulut	20 783,43	19 420,00	19420	19420	19420
Palvelujen ostot	13 761,73	14 580,00	18975	18975	18975
Aineet ja tarvikkeet	9 718,22	13 350,00	13350	13350	13350
Annetut avustukset	36 378,95	40 000,00	40000	40000	40000
Toimintakulut (ulkoiset)	165 604,99	165 350,00	179745	179745	179745
Toimintakate 1 (ulkoinen)	161 047,30	161 200,00	175115	175115	175115
Toimintakulut (sisäiset)	22 656,95	19 236,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	183 704,25	180 436,00	175115	175115	175115
Sisäiset vyörytyserät	49 993,14	54 612,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	233 697,39	235 048,00	175115	175115	175115

Lähetys (203)

Lähetys on seurakunnan perustehtävä. Evankeliumi Kristuksesta kuuluu kaikille. Osana lähetystehtävää tuetaan taloudellisesti nimikkolähettejä, nimikkokohteita ja lähetyjärjestöjä ja niihin pidetään yhteyttä. Lähetyskasvatusta tehdään eri-ikäisten keskuudessa. Vapaaehtoisille luodaan toimintamahdollisuuksia toteuttaa omaa lähetyksutumustaan. Seurakuntalaisia rohkaistaan välittämään lähimmäisistä lähellä ja kaukana.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Lähetystyön tunnettavuutta kehitetään kehittämällä viestintää ja samalla pyritään tavoittamaan uusia vapaaehtoisia. Lähetyspyhiä ja -tilaisuuksia järjestetään nimikkolähettien kotimaan vierailuiden aikana. Nimikkolähettejä kutsutaan vierailemaan lähetyspyhiin ja eri-ikäisten seurakuntalaisten keskuuteen. Lähetyskasvatuksessa vahvistetaan koulu yhteistyötä sekä rippikoulu- ja nuorisotyön lähetyskasvatusta.

Taloudellista tukea jatketaan tehtyjen nimikkosopimusten mukaisesti. Varoja lähetystyöhön kerätään Lähetyspuodin toiminnan avulla, leipä- ja pullamarkkinoilla ja muilla lähetysmyyjäisillä kuten syksyn ja kevään taimimyyjäisillä, äitien- ja isänpäivälounailla, Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksilla sekä joulu-myyjäisillä.

Ympäristövastuu huomioidaan lähetyslounaiden ilmoittautumismenettelyllä sekä hävikin hyödyntämisellä lähetyslounaiden yhteydessä. Kirkon 220-juhlavuosi huomioidaan lähetystilaisuuksissa ja lähetyspuodin tuotteissa. Kirkon juhluvuonna Lähetyspuodilla kokoontuu kerran kuukaudessa keskiviikkoisin käsityökahvila, jossa kudotaan Laihian kirkkosukkia ja -lapasia. Lähetystyön vapaaehtoisille järjestetään virkistysmatka tai -tilaisuus vuoden 2025 aikana kiitokseksi vapaaehtoistyöstä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Lähetystyötä tuetaan Laihian seurakunnan solmimien nimikkosopimusten mukaisesti. Lähetystyötä muistetaan seurakunnan yhteisissä esirukouksissa. Uusia vapaaehtoisia pyritään aktivoimaan toimintaan mukaan tiedottamalla ja kysymällä heitä mukaan henkilökohtaisesti.

Lähetystyötä pidetään esillä koulujen päivänavauksissa, diakonia- ja lähetyspiireissä, lähetystyön tapahtumissa ja muissa tilaisuuksissa sekä seurakunnan eri toimintamuotojen kautta, kuten lapsi-, varhaisnuoriso- rippikoulu- ja nuorisotyön kautta. Myös Kirkonkukossa ja sosiaalisessa mediassa pidetään lähetystyötä esillä. Uusia lähetysaiheisia kerhoja suunnitellaan yhteistyössä varhaisnuoriso ja nuorisotyön kanssa. Myös perheille pyritään järjestämään matalan kynnyksen lähetysaiheisia tapahtumia. Lähetysjärjestöjen lähetysaiheisia pako- pelihuoneita pyritään saada käyttöön Laihiaan seurakuntaan.

Lähetystyö	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-5,40				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-5,40		0	0	0
Henkilöstökulut	17 583,06	17 738,00	22400	22400	22400
Palkat ja palkkiot	14 223,40	14 552,00	19000	19000	19000
Henkilösivukulut	3 359,66	3 186,00	3400	3400	3400
Palvelujen ostot	1 161,52	2 750,00	2950	2950	2950
Aineet ja tarvikkeet	3 507,59	5 940,00	6840	6840	6840
Annetut avustukset	24 700,00	24 500,00	25000	25000	25000
Toimintakulut (ulkoiset)	46 952,17	50 928,00	57190	57190	57190
Toimintakate 1 (ulkoinen)	46 946,77	50 928,00	57190	57190	57190
Toimintakulut (sisäiset)	14 535,95	12 035,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	61 482,72	62 963,00	57190	57190	57190
Sisäiset vyörytyserät	14 809,94	17 131,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	76 292,66	80 094,00	57190	57190	57190

Jumalanpalveluselämä (210)

Sunnuntain jumalanpalvelus on seurakunnan elämän keskus. Jumalanpalveluselämän tarkoitus on antaa seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua eri tavoin toteutettuihin jumalanpalveluksiin ja hartauksiin sekä toteuttaa niitä yhdessä. Jumalanpalvelukset ja hartaudet vahvistavat seurakuntalaisten uskoa ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Kehitetään jumalanpalveluksia jumalanpalvelusryhmien avulla. Vapaaehtoisten suntuoiden koulutusta jatketaan. Annetaan myös muille seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteutukseen. Etsitään uusia ryhmiä jumalanpalveluksen palveluvuoroihin esim. eläkejärjestöistä ja nuorista. Jatketaan rippikoululaisten osallistamista jumalanpalveluksiin. Striimausta toteutetaan n. 2 krt/kk. Striimauksen viestintää kehitetään.

Järjestetään vuoden mittaan erityisjumalanpalveluksia, kuten metsäkirkko, Messy Church ja iltamessu. Metsäkirkon lisäksi järjestetään myös muita luonnossa toteutettavia jumalanpalveluksia. Perhejumalanpalvelukset järjestetään pääosin Messy Churchina kuusi kertaa vuodessa, lisäksi vakiintuneita perhekirkoja kuten Vauvakirkko, Mikkelinpäivän perhekirko ja Yökirkkolaisten kanssa toteutettu perhekirko.

Iltamessuja järjestetään kerran kuussa. Kiinnitetään huomiota uusien ihmisten aktivoimiseen ja vaihtoehtoisten toteutustapojen kehittämiseen. Pystykahvit -toimintoa kehitetään. Kirkkokahvien keittämistä kirkon sakastissa helpotetaan laitehankinnoin.

Kehitetään liikunnallisuuden yhdistämistä seurakunnan jumalanpalveluksiin. Kirkkovuoden aikana tuodaan näkyvästi esille luontoon ja ympäristöön liittyviä asioita.

Kokoonnutaan kaksi kertaa vuodessa jumalanpalvelusryhmien kanssa yhteiseen palaveriin. Muistetaan jumalanpalvelusryhmäläisiä Sanan aika -kirjalla jouluna.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Uusia jumalanpalvelusryhmiä muodostetaan edelleen. Musiikillista monimuotoisuutta lisätään ja seurakuntalaisten osallistumismahdollisuuksia musiikin tekemiseen. Neuvotellaan mahdollisuudesta yhteisiin jumalanpalveluksiin naapuriseurakuntien kanssa liitettynä esim. polkupyöräkirkkoon, pyhiinvaellukseen tai tietyn kohderyhmän huomioimiseen.

Jumalanpalveluselämä	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-130,90				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-130,90				
Henkilöstökulut	50 847,19	49 100,00	60500	60500	60500
Palkat ja palkkiot	40 924,29	38 700,00	50000	50000	50000
Henkilösivukulut	9 922,90	10 400,00	10500	10500	10500
Palvelujen ostot	778,78	1 400,00	1700	1700	1700
Aineet ja tarvikkeet	2 859,94	3 300,00	3100	3100	3100
Toimintakulut (ulkoiset)	54 485,91	53 800,00	65300	65300	65300
Toimintakate 1 (ulkoinen)	54 355,01	53 800,00	65300	65300	65300
Toimintakulut (sisäiset)	142 847,53	85 546,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	197 202,54	139 346,00	65300	65300	65300
Sisäiset vyörytyserät	46 871,50	18 098,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	244 074,04	157 444,00	65300	65300	65300

Muut kirkolliset toimitukset (211)

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kokoontuu rukoilemaan ja vahvistumaan uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan. Kaste ja avioliittoon vihkiminen ovat elämän käännekohtien juhlia. Juhlissa yhdistyvät elämäntilanne, Jumalan sana ja keskinäinen yhteys. Kirkolliset toimitukset ovat osa jumalanpalveluselämää

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Kohdataan seurakuntalaiset yksilöllisesti toimituskeskustelujen aikana. Keskustellaan, tuetaan ja autetaan ihmisiä elämän tärkeissä käännekohtissa. Annetaan mahdollisuus osallistua toimitusten suunnitteluun ja toteutukseen. Kasteen yhteydessä tarjotaan mahdollisuutta kodin siunaamiseen. Kodinsiunaamisen yhteydessä annetaan pieni lahja. Papit ottavat perheisiin yhteyttä myös muutama kuukausi toimituksen jälkeen. Otetaan erityistilanteet toimitusten toteutuksen tilanteissa huomioon rukousten ja puheiden sanoituksessa. Kasteperheitä ja vihittyjä kutsutaan seurakuntayhteyteen. Kasteperheitä informoidaan seurakunnan tarjonnasta lapsiperheille. Avioliiton ja parisuhteen tueksi tehtyä materiaalia jaetaan.

Toiminnalliset tavoitteet vuosille 2026–2027

Kirkollisten toimitusten laatua kehitetään edelleen. Seurakuntalaisten kohtaamiseen varataan riittävästi aikaa. Tilaisuuksien järjestelyissä toimitaan kunnioittavasti ja joustavasti jokaisen perheen kohdalla. toimintakausien aikana seurataan jäsenluvun kehitystä ja toimitusten määrää. Kirkollisten toimitusten merkitystä tuodaan edelleen esille sosiaalisessa mediassa.

Muut kirkolliset toimitukset	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-54,60				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-54,60				
Henkilöstökulut	35 699,12	32 400,00	48600	48600	48600
Palkat ja palkkiot	28 788,17	26 000,00	40000	40000	40000
Henkilösivukulut	6 910,95	6 400,00	8600	8600	8600
Palvelujen ostot	984,30	800,00	1570	1570	1570
Aineet ja tarvikkeet	1 869,06	2 500,00	2300	2300	2300
Toimintakulut (ulkoiset)	38 552,48	35 700,00	52470	52470	52470
Toimintakate 1 (ulkoinen)	38 497,88	35 700,00	52470	52470	52470
Toimintakulut (sisäiset)	18 634,89	11 058,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	57 132,77	46 758,00	52470	52470	52470
Sisäiset vyörytyserät	15 306,89	12 008,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	72 439,66	58 766,00	52470	52470	52470

Muu seurakuntatyö (212)

Muu yleinen seurakuntatyö käsittää seurakunnan aikuisväestön keskuudessa tehtävää työtä laaja-alaisesti. Evankeliumin ilosanomaa tuodaan esille kirkossa, seurakuntatalolla, kodeissa ja muissa tilanteissa. Muu yleinen seurakuntatyö on myös etsivää työtä, joka pyrkii tavoittamaan ja kutsumaan Jumalan yhteyteen niitä, jotka eivät ole vielä löytäneet tietään seurakunnan yhteyteen. Etsivässä työssä kokeilemme uusia mahdollisuuksia.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Kehitetään toimintaa seurakuntalaisten toiveista ja tarpeista käsin. Tehdään yhteistyötä eri järjestöjen, herätysliikkeiden, seurakuntien ja kunnan kanssa. Seurakunnan tiloja käytetään monipuolisesti kokoontumispaikkoina muita unohtamatta. Seurakunta osallistuu hyvinvointimessuille ja muihin vastaaviin tuoden näkyväksi toimintaansa.

Raamattu- ja rukouspiirit jatkuvat. Hartauksia ja erityyppisiä tilaisuuksia kuten Sanan ja rukouksen -iltoja, Israel-iltoja, ja raamatunopetusiltoja toteutetaan. Toteutetaan Piipliaseuran materiaaliin pohjautuva Raamattuiltojen sarja. Laihialle muuttaneiden huomioimista kehitetään yhteistyössä Laihian kunnan kanssa. Sairaalasielunhoitoa ja perheneuvonnan palveluita tuodaan esille viestinnällä ja tuetaan taloudellisesti. Henkilöstön työhyvinvointia ylläpidetään. Ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyviä teemoja pidetään esillä eri tilanteissa.

Vietetään Laihian kirkko 220 v. juhlavuotta 2025. Perustetaan työryhmä valmistelemaan seurakunnan 450 v. juhlavuotta 2026.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Laihian seurakunta täyttää 450 vuotta vuonna 2026. Juhlateemaa pidetään esillä koko vuoden yhteistyössä Laihian kunnan ja muiden toimijoiden kanssa. Kannustetaan seurakuntalaisten aloitteellisuutta, jotta he osallistuvat toiminnan toteutukseen. Perustoiminnot jatkuvat.

Eri kohderyhmiä tavoitetaan ja kutsutaan erityismessuihin ja –tilaisuuksiin. Alfa-kurssi tai vastaava pidetään kristillisestä uskosta kiinnostuneille.

Muu seurakuntatyö	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-21,00				
Maksutuotot	-765,00	-900,00	-750	-750	-750
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-300,00				
Tuet ja avustukset	-6 513,15				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 599,15	-900,00	-750	-750	-750
Henkilöstökulut	77 714,78	86 350,00	66850	66850	66850
Palkat ja palkkiot	63 939,24	69 500,00	50000	50000	50000
Henkilösivukulut	14 796,30	16 850,00	16850	16850	16850
Henkilökulujen oikaisuerät	-1 020,76				
Palvelujen ostot	48 582,25	50 400,00	47150	47150	47150
Aineet ja tarvikkeet	4 341,15	10 300,00	9300	9300	9300
Annetut avustukset	399,60	400,00	400	400	400
Muut toimintakulut	465,87	600,00	600	600	600
Toimintakulut (ulkoiset)	131 503,65	148 050,00	124300	124300	124300
Toimintakate 1 (ulkoinen)	123 904,50	147 150,00	123550	123550	123550
Toimintakulut (sisäiset)	83 591,84	72 448,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	207 496,34	219 598,00	123550	123550	123550
Sisäiset vyörytyserät	53 573,53	49 580,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	261 069,87	269 178,00	123550	123550	123550

Hautaan siunaaminen (213)

Hautaan siunaamisessa seurakuntaa kokoontuu rukoilemaan ja jakamaan kuoleman aiheuttamia tunteita. Palveluasenne ja sielunhoidollinen lähestymistapa on ensiarvoisen tärkeää. Kirkollinen toimitus liittyy Jumalan sanan, rukouksen ja kristillisen käsityksen elämästä, kuolemasta ja iankaikkisuudesta elämäntilanteeseen ja vainajan elämänhistoriaan. Surun ja muiden tilanteen aiheuttamien tunteiden käsittely on oleellista.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Kohdataan omaiset kiireettömästi ja yksilöllisesti toimituskeskustelujen aikana vakaumusta ja surua kunnioittaen. Keskustellaan, tuetaan ja autetaan ihmisiä elämän tärkeissä käännekohtissa. Annetaan mahdollisuus osallistua toimitusten suunnitteluun ja toteutukseen. Musiikkia käytetään monipuolisesti ja tarjotaan eri toteutusmahdollisuuksia muistotilaisuuteen ja hautaan siunaamiseen.

Omaiseen otetaan yhteys uudelleen noin puoli vuotta toimituksen jälkeen. Kutsutaan omaiset pyhäinpäivän tilaisuuteen. Järjestetään sururyhmiä kaksi kertaa vuodessa yhdessä diakoniatyön kanssa. Hautaan siunaamisen palvelupolkua tarkennetaan yhdessä hautaustoimistojen kanssa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Toiminnassa ei oleellisia muutoksia. Uurnahautausten yleistyessä pidetään mahdollisuuksien mukaan kiinni siitä, että ruumiillisuutta kunnioittaen vainaja siunataan ennen tuhkausta. Hautaan siunaamisten määrä on edelleen kasvussa ja siksi kohtaamisia näissä tilanteissa on yhä enemmän. Palveluasenne ja kunnioitettava kohtaaminen ovat erityisen tärkeässä asemassa ja siksi työssä on korostettava näiden toteutumista.

Hautaansiunaaminen	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-70,20				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-70,20				
Henkilöstökulut	54 942,35	56 200,00	54840	54840	54840
Palkat ja palkkiot	44 197,94	44 800,00	43440	43440	43440
Henkilösivukulut	10 744,41	11 400,00	11400	11400	11400
Palvelujen ostot	1 234,77	1 300,00	1650	1650	1650
Aineet ja tarvikkeet	1 731,10	5 500,00	2000	2000	2000
Toimintakulut (ulkoiset)	57 908,22	63 000,00	58490	58490	58490
Toimintakate 1 (ulkoinen)	57 838,02	63 000,00	58490	58490	58490
Toimintakulut (sisäiset)	46 775,07	36 252,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	104 613,09	99 252,00	58490	58490	58490
Sisäiset vyörytyserät	27 406,52	21 190,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	132 019,61	120 442,00	58490	58490	58490

Aikuistyö (214)

Aikuisväestöä kohdataan ja kannustetaan seurakunnan yhteyteen niin, että he voivat tulla osallisiksi Jumalan armosta ja rakkaudesta, sekä saada voimaa elää kristittyinä.

Miestyön, naistyön ja avioparityön kautta tehdään tavoitettavaa työtä. Vapaaehtoisista kootut työryhmät suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa, jonka kautta yhteisöllisyys lisääntyy ja seurakuntayhteys vahvistuu.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

Vastataan aikuisväestön hengellisiin tarpeisiin. Vahvistetaan rukouselämää. Ylläpidetään matalan kynnyksen toimintaa, jonka avulla löytyy tie syvempään seurakuntayhteyteen. Eri aiheiden ympärillä järjestetään tilaisuuksia mies- ja naistyössä, sekä retkiä. Kummassakin on noin 5 tilaisuutta ja yksi retki. Miehillä on 2 liikuntaryhmää, sekä talkoot 2 kertaa vuodessa. Näiden tiedotusta kehitetään.

Alueelliseen miesten ja naisten toimintaan osallistutaan ja niistä tiedotetaan. Seurakunta osallistuu paikalliseen perhekeskustoimintaan, joka jatkuu yhteistyössä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Tällä tuetaan laihialaisia perheitä. Hiljaisuuden retriitti ja ns. mummoleiri pitopaikkaa selvitetään vielä. Ruskamatka järjestetään.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Aikuistyössä vahvistetaan miesten, naisten ja avioparien seurakuntayhteyttä ja kasvua kristillisessä uskossa. Heidä kutsutaan kokemaan yhteyttä toisiinsa ja Jumalaan. Lapsi- ja varhaisnuorisotyön yhteydessä toimiville perheille tarjotaan tukea vanhemmuuteen ja parisuhteeseen.

Osallistutaan edelleen alueellisille miesten – ja naistenpäiville. Aikuisia kohdetaan erityyppisissä tilaisuuksissa. Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua palvelutehtäviin. Heidän toimijuuttaan vahvistetaan. Näkyvyyttä ja tunnettavuutta lisätään toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten henkilökohtaisilla yhteydenotoilla, sekä some-kanavilla.

Aikuistyö	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-2 586,20				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 586,20				
Henkilöstökulut	5 079,03	6 610,00	6610	6610	6610
Palkat ja palkkiot	3 948,23	5 220,00	5220	5220	5220
Henkilösivukulut	1 130,80	1 390,00	1390	1390	1390
Palvelujen ostot	5 279,70	7 650,00	7650	7650	7650
Vuokrakulut	545,00	300,00	525	525	525
Aineet ja tarvikkeet	598,32	2 100,00	2100	2100	2100
Toimintakulut (ulkoiset)	11 502,05	16 660,00	16885	16885	16885
Toimintakate 1 (ulkoinen)	8 915,85	16 660,00	16885	16885	16885
Toimintakulut (sisäiset)	4 639,59	3 838,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	13 555,44	20 498,00	16885	16885	16885
Sisäiset vyörytyserät	365,28	5 604,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	13 920,72	26 102,00	16885	16885	16885

Tiedotus ja viestintä (216)

Seurakunnan viestinnän tehtävä on välittää sanoma evankeliumin keskeisestä sisällöstä ymmärrettävästi, yksinkertaisesti ja monipuolisesti eri kanavia käyttäen. Viestintään kuuluu yhtä oleellisesti myös vuorovaikutuksessa oleminen sekä seurakuntalaisten että yhteistyökumppaneiden kanssa. Viestintä luo mahdollisuuksia seurakuntalaisille vaikuttaa ja osallistua. Strategian mukaisesti annetaan tietoa myös niistä toiminta- ja juhlahallinnallisista, joita ei vielä riittävästi tunneta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Seurakunnan viestintäsuunnitelman mukaisesti Kirkonkukko ilmestyy 3–4 kertaa vuodessa: ainakin ennen adventtia, ennen pääsiäistä ja elokuun aikana. Selvitetään mahdollisuutta hoitaa Kirkonkukon jakelu yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa postikulujen noustua huomattavasti. Seurakunta näkyy sosiaalisessa mediassa kattavasti ja koordinoitusti. Kirkolliset ilmoitukset laiteetaan myös Facebook-sivuille tietosuoja huomioiden ja striimausta kirkosta jatketaan n. 2 kertaa kuussa. Canvan ja muiden visuaalisten työkalujen käyttöä kehitetään edelleen. Koulutussuunnitelman yhteydessä neuvotellaan työntekijöiden kanssa viestinnän osuudesta. Seurakunta viestittää tapahtumista aktiivisesti ja monikanavaisesti. Toiminnasta kerrotaan selkeästi ja avaavasti. Henkilökuntaa perehdytetään viestintään tarvittaessa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Viestintäsuunnitelma päivitetään ja se ohjaa toimintaa. Viestinnän toimintaohjetta työntekijöille päivitetään sen mukaiseksi. Viestinnän toteutuksesta käydään keskustelua, jonka pohjalta sitä kehitetään edelleen. Viestinnän vuorovaikutteisuutta lisätään esim. toteuttamalla nettikyselyitä. Seurakunnan näkyvyyttä ylläpidetään monipuolisesti. Kiinnitetään huomio saavutettavuuteen sisältöjä luodessa.

Tiedotus ja viestintä	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)					
Henkilöstökulut			24330	24330	24330
Palkat ja palkkiot			20000	20000	20000
Henkilösivukulut			4330	4330	4330
Palvelujen ostot	26 529,30	29 500,00	29630	29630	29630
Muut toimintakulut	250,00		250	250	250
Toimintakulut (ulkoiset)	26 779,30	29 500,00	54210	54210	54210
Toimintakate 1 (ulkoinen)	26 779,30	29 500,00	54210	54210	54210
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	26 779,30	34 835,00	54210	54210	54210
Sisäiset vyörytyserät	5 790,61	9 923,00			
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	32 569,91	44 758,00	54210	54210	54210

Musiikkityö (221)

Seurakunnan työssä myös musiikki julistaa evankeliumin ilosanomaa. Musiikki on läsnä jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa tuoden iloa ja lohtua, sekä luoden yhteyttä ihmisten välille kuulemisen ja yhteisen osallistumisen kautta. Musiikkityön tavoitteena on tuoda hengellinen musiikki lähelle kaikkia ikäryhmiä jumalanpalvelusmusiikin, erilaisten musiikkitapahtumien ja konserttien välityksellä, sekä kasvattaa uusia vapaaehtoisia toimijoita seurakuntatyöhön kuorojen, laulu- ja soitinryhmien kautta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Jumalanpalvelusten musiikkia suunnitellaan yhdessä eri työmuotojen kanssa, eri tyylein, kutsu- ja teemakirkoilla, vierailevia muusikoita ja jumalanpalvelusryhmien musiikillisia toimijoita hyväksi käyttäen. Tavoitteena on toteuttaa musiikkiin painottuva messu/ sanajumalanpalvelus kevät- ja/tai syyskaudella, sekä Laihian kirkon 220 v. juhlavuotta ajatellen perinmemessu. Lauluiltoja järjestetään syys- ja kevätkaudella, kerran kuukaudessa, pääosin seurakunnan tiloissa, sekä kesällä muutaman kerran eri puolilla Laihiaa. Kesäkaudella ”Tiekirkko soi”-teemalla jatketaan Tiekirkon aukioloaikana, jolloin keskiviikkoiltapäivisin kirkossa on noin puolen tunnin sävelhetki.

Kuorotoimintaa ylläpidetään tiedottamisen, mainostamisen, henkilökohtaisen kutsumisen, esiintymisten ja projektien kautta. Paikallisia, sekä muualta tulevia ammatti- ja harrastajamuusikoita ja musiikkiryhmiä kutsutaan vieraileviksi esiintyjiksi seurakunnan eri tilaisuuksiin. Kirkon ja seurakuntatalon akustiikka palvelevat ”Soiva sunnuntai”- konserttien puitteina noin kerran kuussa kevät- ja syyskaudella.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Musiikkityö näkyy seurakunnan musiikkiryhmien ja musiikillisten elämysten kautta. Musiikillista monipuolisuutta seurakunnan tilaisuuksissa tarjotaan ammatti- ja harrastajamuusikoita hyödyntäen. Kuorotoiminnan jatkuvuutta ylläpidetään kuorotoimintaa uudistaen, ikäryhmien ja kuorotyypin pohjalta.

	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-245,00				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-245,00				
Henkilöstökulut	34 173,70	33 700,00	42000	42000	42000
Palkat ja palkkiot	33 968,10	27 000,00	34000	34000	34000
Henkilösivukulut	7 869,42	6 700,00	8000	8000	8000
Henkilökulujen oikaisuerät	-7 663,82				
Palvelujen ostot	10 179,39	7 200,00	7700	7700	7700
Aineet ja tarvikkeet	488,42	2 100,00	2100	2100	2100
Annetut avustukset	1 150,00	2 630,00	1160	1160	1160
Toimintakulut (ulkoiset)	45 991,51	45 630,00	52960	52960	52960
Toimintakate 1 (ulkoinen)	45 746,51	45 630,00	52960	52960	52960
Toimintakulut (sisäiset)	38 374,14	31 904,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	84 120,65	77 534,00	52960	52960	52960
Sisäiset vyörytyserät	21 631,05	15 348,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	105 751,70	92 882,00	52960	52960	52960

Pyhäkoulu (231)

Tuemme lasten kristillistä kasvua ja kiinnittymistä omaan kotiseurakuntaansa ja jumalanpalveluselämään. Pyhäkoulu on osa kirkon kasteopetusta. Pyhäkoulu-työn tehtävänä on vahvistaa lasten ja perheiden osallisuutta seurakunnan jäseninä Polku-toimintamallin mukaisesti. Pyhäkoulu-työtä voidaan toteuttaa eri tavoin kuten esimerkiksi kirjepyhäkoulun avulla.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Seurakunta tarjoaa kouluikäisille ja alakouluikäisille lapsille mahdollisuutta kirjepyhäkouluun. Pyhäkoulukirje sisältää pienen hartauden, askartelun ja erilaisia tehtäviä, joita pienimmät voivat tehdä yhdessä vanhempien kanssa. Kirjepyhäkouluun ilmoittautuneet saavat pyhäkoulupostia kuusi kertaa vuodessa. Luomakunnan arvoa ja ympäristökasvatusta pidetään esillä kirjepyhäkoulussa vuoden aikana. Samoin kerrotaan kotikirkosta Laihian kirkon 220-vuotisjuhluvuonna ja kutsutaan lapsia- ja perheitä seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen kotikirkkoon. Mahdollisuutta tehdä yhteistyötä kirjepyhäkoulun toteuttamisessa yhdessä lähiseurakuntien kanssa selvitetään.

Pyhäkouluparkkia eli pyhisparkkia järjestetään säännöllisesti toimintakauden aikana seurakuntatalon kerhotiloissa. Seurakunta muistaa myös syntymäpäivän- nittelukortein kaikkia seurakuntaan kuuluvia 1-, 2-, 3- ja 4-vuotiaita.

Perheitä kutsutaan pyhäkoulu-työn kautta seurakunnan yhteisiin jumalanpalveluksiin ja lasten – ja perheiden kirkkohetkeen Messy Churchiin. Vauvakirkkoon kutsutaan tammikuussa edellisen vuoden aikana syntyneet ja kastetut lapset ja

heidän perheensä ja kumminsä. Kummikirkkoon kutsutaan Mikkelinpäivänä lapsia, heidän kummejaan ja perheitään.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Pyhäkoulutyötä kehitetään Polku-toimintamallia toteuttaen. Kirjepyhäkoulun eli Kirjepyhiksen tavoitavuutta kehitetään. Luonto- ja ympäristökasvatusta jatketaan ja syvennetään Kirjepyhiksessä. Perheitä ja lapsia pyritään tavoittamaan entistä enemmän myös some-kanavissa ja Kirkonkukon kautta.

Pyhäkoulu	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-15,60				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-15,60				
Palvelujen ostot	763,78	950,00	1050	1050	1050
Aineet ja tarvikkeet	662,71	1 370,00	1470	1470	1470
Muut toimintakulut	46,52	50,00	50	50	50
Toimintakulut (ulkoiset)	1 473,01	2 370,00	2570	2570	2570
Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 457,41	2 370,00	2570	2570	2570
Toimintakulut (sisäiset)	3 405,24	2 793,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	4 862,65	5 163,00	2570	2570	2570
Sisäiset vyörytyserät	1 054,85	798,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	5 917,50	5 961,00	2570	2570	2570

Päiväkerho (232)

Päiväkerhotyössä eli seurakunnan varhaiskasvatuksessa toimimme perheiden kasvatuskumppaneina kristillisessä kasvatuksessa. Seurakunnan varhaiskasvatus tukee lasten kasvua kristittyinä ja arjen kristillisyyttä perheissä.

Seurakunnan varhaiskasvatus tekee aktiivista yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kanssa. Laihian seurakunnan ja Laihian kunnan sivistystoimen välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoidon yksiköissä ja esiopetuksessa järjestettävissä seurakunnan tuokioissa on uskonnollinen sisältö. Päätöksen lapsen osallistumisesta seurakunnan tuokioon tekevät hänen vanhempansa ja huoltajansa. Kunnan varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vaihtoehtoinen tuokio seurakunnan tuokiolle, tiedottaa tuokioista vanhemmille ja varmistaa vanhempien toiveen toteutuminen varhaiskasvatustilain ja -suunnitelman ja uskonnonvapauslain mukaisesti.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Päiväkerhotyössä järjestämme laadukasta seurakunnan varhaiskasvatusta, johon kuuluvat päiväkerhot 2–5-vuotiaille lapsille, perhekerhot, perhemuskarit 0–6-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen, eskari- ja ekaluokkaisten kerhot, Breikki-kerho erityislapsille ja heidän vanhemmilleen sekä perhepäivähoitajien kerho. Kesäisin järjestämme kesäkerhoja 6–8-vuotiaille lapsille. Kerhoja

järjestetään seurakuntatalolla ja Jakkulassa, Laihian nuorisoliiton tiloissa. Lisäksi seurakunnan lastenohjaajia on tarvittaessa mahdollista pyytää perheisiin kotikäynnille resurssien puitteissa. Päiväkerhotyössä eli seurakunnan varhaiskasvatuksessa toteutuu henkilökohtainen, ystävällinen, kiireetön ja lämmin ihmisten kohtaaminen. Tämä vahvistaa lasten ja perheiden kokemusta seurakunnan jäsenyydestä ja tukee heidän kasvuaan kristittyinä ja seurakunnan jäseninä.

Kutsumme päivä- ja perhekerholaisia, perhemuskarilaisia, muita kerholaisia ja lapsiperheitä perhejumalanpalveluksiin, reppu- ja kummikirkkoon, joulun- ja pääsiäiskirkkoihin- ja askarteluihin, 5-vuotissynttäreille ja muihin tapahtumiin. Perhejumalanpalvelukset toteutetaan Laihian seurakunnassa pääosin Messy Churchin muodossa. Toiminnasta viestitään läpi kauden sosiaalisessa mediassa, kerhokirjeiden ja kerhojen WhatsApp-ryhmien välityksellä, ilmoitustauluilla ja Kirkonkukossa.

Laihian kirkon 220-juhlavuotta korostetaan eri tavoin vuoden 2025 aikana seurakunnan varhaiskasvatuksessa. Seurakunnan kerhoista käydään tutustumassa kirkkoon käyttäen viiden aistin kirkkopedagogiikkaa. Päiväkotiryhmiä, ryhmiä, perhepäivähoitajia ja eskareita kutsutaan tutustumaan kotikirkkoon Laihian kirkon 220-juhlavuonna. Tämä vaatii kuljetusmäärärahojen lisäämistä jonkin verran, niin että varmistetaan myös kauempaa tulevien lapsiryhmien vierailut kotikirkkoon.

Isovanhempi-lapsi toimintaa kehitetään huomioiden Laihian kirkon 220-vuotisjuhlavuosi. Perheleirin sijaan järjestetään perheiden retki vuonna 2025, jolla pyritään tavoittamaan uusia perheitä mukaan seurakunnan toimintaan ja samalla vahvistamaan yhteyttä omaan kotikirkkoon- ja seurakuntaan.

Vuonna 2025 vahvistetaan ympäristökasvatusta seurakunnan varhaiskasvatuksessa ja toteutetaan seurakunnan ympäristökasvatussuunnitelmaa, joka valmistuu osana ympäristödiplomia Laihian seurakunnalle. Varhaiskasvatuksen kerhoissa puhutaan luomakunnan arvosta sekä tehdään retkiä lähiluontoon. Myös askarteluissa käytetään mahdollisuuksien mukaan kierrätettyjä materiaaleja ja kerhoissa toimitaan muutenkin luontoa säästäen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Toteutamme monipuolista, laaja-alaista, perheiden tarpeisiin vastaavaa seurakunnan varhaiskasvatusta lasten ja perheiden parissa ja kehitämme toimintaamme Polku-toimintamallia toteuttaen. Huomioimme toiminnan suunnittelussa pienevien ikäluokkien vaikutuksen päiväkerhoryhmien kokoon ja panostamme muun kokoavan toiminnan kuten perhekerhojen ja perhemuskareiden ja uusien toimintamuotojen, kuten luontoperhekerhojen, kehittämiseen. Pidämme lasten näkökulmaa esillä seurakunnan päätöksenteossa, toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Panostamme laadukkaaseen viestintään ja vuorovaikutukseen.

Päiväkerho	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-869,00	-950,00	-430	-430	-430
Toimintatuotot (ulkoiset)	-869,00	-950,00	-430	-430	-430
Henkilöstökulut	153 471,17	148 060,00	154000	154000	154000
Palkat ja palkkiot	123 863,23	117 600,00	124000	124000	124000
Henkilösivukulut	29 607,94	30 460,00	30000	30000	30000
Palvelujen ostot	14 156,98	12 900,00	19910	19910	19910
Vuokrakulut	2 443,68	3 000,00	2500	2500	2500
Aineet ja tarvikkeet	9 987,64	12 450,00	13100	13100	13100
Muut toimintakulut	46,52				
Toimintakulut (ulkoiset)	180 105,99	176 410,00	189510	189510	189510
Toimintakate 1 (ulkoinen)	179 236,99	175 460,00	189510	189510	189510
Toimintakulut (sisäiset)	90 402,75	74 744,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	269 639,74	250 204,00	189080	189080	189080
Sisäiset vyörytyserät	71 517,65	59 108,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	341 157,39	309 312,00	189080	189080	189080

Varhaisnuorisotyö (240)

Varhaisnuorisotyön tehtävänä on tukea tyttöjen ja poikien kokonaisvaltaista kasvua ja seurakuntalaisuutta omalle ikäkaudelle sopivalla tavalla. Seurakunta tarjoaa toimintaa, jossa lapsi voi kokea onnistumisia, oppia uusia asioita ja tuntea olevansa osa seurakuntaa. Lapselle tarjotaan mahdollisuutta hiljentymiseen ja Jumalan kohtaamiseen.

Tavoitteet 2025

1. Järjestetään laadukasta toimintaa varhaisnuorille ja heidän perheilleen polku-toimintamallin mukaisesti.
2. Otetaan ympäristökasvatussuunnitelma käyttöön. Tarjotaan lapsille ja perheille luontokokemuksia, käsitellään ympäristöön liittyviä tunteita, kannustetaan tekemään kestäviä valintoja sekä arvostamaan luomakunnan pyhyyttä.
3. Kirkon juhluvuosi huomioidaan toiminnassa. Tehdään kotikirkkoa tutuksi ja kutsutaan varhaisnuoria aktiiviseen toimijuuteen kotiseurakunnassa.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Viikoittain kokoontuvia kerhoja pidetään 1-6-luokkalaisille. Kerhoja pitävät työntekijän lisäksi apparikoulutuksen tai rippikoulun käyneet nuoret sekä aikuiset ohjaajat autoratakerhossa. Kerhonohjaajat koulutetaan tehtävänsä rovastikunnan ja hiippakunnan ohjaajapäivissä. Keskiviikoinen kokoontuu Olkkari-iltapäivä avointen ovien periaatteella. Allttarikilta-toimintaa kehitetään ja siihen kutsutaan aktiivisesti uusia lapsia. Big Night -toimintailtoja järjestetään 4 kertaa vuodessa. Syyskaudella on Yö kirkossa -leiri. Muita leirejä vuoden aikana on neljä: talvella Lumileiri sekä kesällä tyttö-, poika- ja sekaleirit. Kaikki leirit pidetään muualla kuin omassa leirikeskuksessa, koska Seura-Ranta ei ole käytössä kesällä käytössä. Messy Church -kirkkohetkiä pidetään vuoden aikana 6 kertaa.

Niihin kutsutaan aktiivisesti uusia ihmisiä sekä osallistumaan että toteuttamaan tilaisuuksia. 7–8-luokkalaisille järjestetään apparitoimintaa.

Koulujen kanssa jatketaan yhteistyötä. Päivänavauksia käydään pitämässä 1–2 kertaa kuukaudessa. Joka luokka-asteelle pyritään tekemään tuntivierailu tietystä aiheesta. Syksyllä 3–4-luokkalaisten kutsutaan luontopäiville. Marraskuussa 10-vuotiaat kutsutaan kymppisynttäreille koulupäivän aikana. Keväällä osallistutaan 6-luokkalaisten ryhmäytyspäivään yhdessä koulu- ja nuorisotoimen kanssa, samoin 7-luokkalaisten ryhmäytyksiin elokuussa. Pääsiäisenä järjestetään kouluille pääsiäishartaudet tai pääsiäisteemainen pakohuonepeli. Kaikille alakouluille pidetään adventtikirkko.

7-, 10- ja 13-vuotiaille lähetetään vuoden aikana kirje. Heitä ja perheitä kutsutaan oman ikävuotensa mukaiseen toimintaan, esimerkiksi Reppukirkko ja Kymppisynttärit, sekä muuhun seurakunnan toimintaan. Perheet kutsutaan Messy Church -kirkkohetkeen. Keväällä järjestetään 10-vuotiaille kymppikätköt-suunnistus. Koululaisten WhatsApp-kanavatoimintaa kehitetään.

Ympäristökasvatukseen liittyen järjestetään keväällä perheille tapahtuma/retki ja ennen joulua kuusenhakuretki. Pidetään luomakunta- ja ympäristöteemoja esillä polkutoimintamallin suunnitelman mukaisesti kaikessa toiminnassa.

Kirkon juhluvuosi huomioidaan toiminnassa. Koululuokkia kutsutaan tutustumaan kirkkoon. Varhaisnuoria kannustetaan osallistumaan koko seurakunnan yhteiseen piirustus/valokuvaushaasteeseen. Kutsutaan partiolaisia tutustumaan kirkkoon kirkkoseikkailun merkeissä. Juhlaviikon Messy Church järjestetään kirkossa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Polku-toimintamallia kehitetään musiikkikasvatuksen osalta ja syvennetään jumalanpalveluskasvatusta. Kehitetään diakoniakasvatusta. Aloitetaan junnuvai-kuttajaryhmätoiminta.

Varhaisnuorisotyö	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-2 624,36	2 300,00	-2300	-2300	-2300
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 624,36	2 300,00	-2300	-2300	-2300
Henkilöstökulut	40 598,53	40 450,00	43000	43000	43000
Palkat ja palkkiot	32 807,23	33 500,00	36000	36000	36000
Henkilösivukulut	7 791,30	6 950,00	7000	7000	7000
Palvelujen ostot	12 018,47	18 800,00	20120	20120	20120
Aineet ja tarvikkeet	5 585,73	7 600,00	5500	5500	5500
Muut toimintakulut	46,52	100,00			
Toimintakulut (ulkoiset)	58 249,25	66 950,00	68620	68620	68620
Toimintakate 1 (ulkoinen)	55 624,89	69 250,00	66320	66320	66320
Toimintakulut (sisäiset)	39 933,74	42 082,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	95 558,63	111 332,00	66320	66320	66320
Sisäiset vyörytyserät	24 939,56	23 077,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	120 498,19	134 409,00	66320	66320	66320

Nuorisotyö (242)

Haluamme kutsua nuoria Jumalan yhteyteen, rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pyrimme Polku-toimintamallia hyödyntämällä tarjoamaan eri ikäluokille juuri heille suunnattua toimintaa. Erityisesti nuorisotyössä otamme huomioon elämän siirtymävaiheet. Näitä on esimerkiksi siirtyminen yläkouluun, toisen asteen koulutukseen sekä korkeakouluun. Nuoria kasvatetaan heille luontevaan hengellisen elämän hoitamiseen ja kristillisiin arvoihin, kuten lähimmäisen rakkauteen ja luomakunnan varjeluun.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

1. Tuemme nuorten osallisuutta koko seurakunnassa.
2. Pyrimme järjestämään toimintaa nuorilähtöisesti.
3. Kehitämme yhteistyötä kunnan, koulun ja seurakuntien kesken.
4. Pidämme kummiutta esillä toiminnassa.

Jatkamme nuorten osallisuuden tukemista ja kehittämistä seurakunnassa nuorten vaikuttajaryhmän avulla. Nuorten osallisuutta tuetaan olemalla läsnä nuoria kohdatessa ja tarttumalla herkästi nuoria koskettaviin teemoihin. Annamme avoimen ja turvallisen tilan nuorille toteuttaa seurakunnasta paikkaa, johon he kokisivat kuuluvansa. Kehitämme seurakunnassa toimintaa, joka kohtaisi yhdessä useamman ikäluokan.

Toimintaa suunnitellessa ja järjestäessä otamme huomioon nuoret eri ikäryhmiin ja mahdollisuuksiin osallistua. Järjestämme nuorteniltoja sekä isoskoulutusta nuorten tarpeiden mukaisesti. Huomioimme nuorten toiveet ja lähestymme nuoria tuoden ideoinnin yhteiseen tekemiseen. Varmistamme toimintaan osallistumisen, mm. retkiä ja leiriä suunniteltaessa, edulliseksi, avoimeksi sekä erilaiset tarpeet huomioivaksi. Annamme näkyvyyttä toiminnalle sosiaalisen median kautta suunnitteluvaiheessa sekä jälkimainonnassa.

Jatkamme yhteistyötä lähialueen seurakuntien kanssa mm. Nuorten vaikuttajaryhmän kautta, yhteisten leirien sekä retkien muodossa. Vaihdamme aktiivisesti kuulumisia ja ideointia toisten seurakuntien työntekijöiden kanssa. Kunnan ja liikuntatoimen kanssa teemme yhteistyötä yhteisten tapahtumien, nuorisotilavierailujen ja kouluyhteistyön kautta. Pidämme yhteisiä ryhmäytyksiä luokille, vierailemme koulun teemapäivillä, siestassa sekä muun toiminnan merkeissä, jonka tarkoitus on tehdä seurakunnan työntekijöitä tutuksi ja kuulla nuoria.

Tänä vuonna tuomme erityisesti esiin ympäristödiplomin mukaisia arvoja. Pidämme ekologisten arvojen mukaisia teemapäiviä esillä ja osallistamme nuoria ympäristöohjelman ideointiin ja toteutukseen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Tehdään nuorisotyössä toimintoja sen eteen, että kaikki nuoret kokisivat olevansa tervetulleita mukaan seurakuntaan. Kehitetään nuoria osallistavaa toimintaa. Laaditaan seurakunnan ympäristökasvatussuunnitelma koko kasvatustyön tueksi.

Nuorisotyö	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-1 769,36	-1 500,00	-1500	-1500	-1500
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 769,36	-1 500,00	-1500	-1500	-1500
Henkilöstökulut	36 855,43	35 600,00	39500	39500	39500
Palkat ja palkkiot	29 599,60	28 600,00	32500	32500	32500
Henkilösivukulut	7 255,83	7 000,00	7000	7000	7000
Palvelujen ostot	8 428,48	10 880,00	12100	12100	12100
Aineet ja tarvikkeet	2 192,05	4 800,00	4550	4550	4550
Muut toimintakulut	46,54	100,00	100	100	100
Toimintakulut (ulkoiset)	47 522,50	51 380,00	56250	56250	56250
Toimintakate 1 (ulkoinen)	45 753,14	49 880,00	54750	54750	54750
Toimintakulut (sisäiset)	26 644,15	24 126,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	72 397,29	74 006,00	54750	54750	54750
Sisäiset vyörytyserät	19 390,69	16 918,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	91 787,98	90 924,00	54750	54750	54750

Rippikoulu (244)

Rippikoulu on evankelisluterilaisen kirkon kaste- ja ehtoollisopetusta. Rippikoulun kesto on noin puoli vuotta eli 80 opetustuntia. Rippikoulu päättyy konfirmaatioon, jonka jälkeen nuorella on oikeus toimia kummin tehtävissä, hän voi käydä itsenäisesti ehtoollisella, hän saa aikuisena kirkollisen avioliittoon vihkimisen, ja hän voi asettua ehdolle seurakuntavaaleissa. Periaatteet rippikoulun kehittämiseen nousevat Suuri ihme -rippikoulusuunnitelman (2017), seurakunnan strategian sekä kokonaiskirkon Polku-toimintamallin pohjalta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Vuonna 2010 syntyneiden seurakuntaan kuuluvien nuorten määrä on 124. Lahian seurakunta tarjoaa vuonna 2025 viisi leirimuotoista ja yhden päiväopetuksen vaihtoehdon suorittaa rippikoulu. (Taulukko 1).

Taulukko 1. Rippikoulut Laihian seurakunnassa 2025.

Ryhmä	Paikka	Leirijank kohta	Konfirmaatio
Talvileiri	Esantupa, Lapua	24.2.-1.3.	9.3.
Päivärippikoulu	Seurakuntatalo, Laihia	23.-28.6.	29.6.
Pörkenäs	Pörkenäs, Pietarsaari	2.-7.6.	15.6.
Ohtakari	Ohtakari, Kokkola	2.-9.7.	13.7.
Marttinen	Marttinen, Virrat	14.-21.7.	27.7.
Piispala	Piispala, Kannonkoski	25.7.-1.8.	3.8.

Talvileiri, päivärippikoulu ja Pörkenäs ovat leirijaksoltaan lyhyempiä, joten näihin sisältyy enemmän ennakko-opetuspäiviä. Päivärippikoulun tavoitteena palvella erityisesti niitä nuoria, joille leirimuotoiseen rippikouluun osallistuminen on haasteellista tai mahdotonta. Rippikouluessitteessä kerrotaan myös mahdollisuudesta suorittaa rippikoulu yksityisrippikouluna. Lisäksi vuonna 2025 järjestetään selkoripari kehitysvammaisille ja autismikirjon nuorille yhteistyössä lähialueen seurakuntien ja kehitysvammauuden papin kanssa. Leiri järjestetään Alskathemmetissä Vaasassa 14.-18.7. ja nuoret konfirmoidaan 19.7. Palosaaren kirkossa. Mahdollisten lähialaisten osallistujien kanssa leirille osallistuu diakoniatyöntekijä.

Rippikouluun kuuluu intensiivijakson (=leiri) lisäksi ennakkajakso, jonka tarkoituksena on tutustua kotiseurakuntaan, jumalanpalveluselämään, seurakunnan nuorisotyöhön ja omaan rippikouluryhmään. Osa tapaamisista on yhteisiä koko rippikouluikäluokalle, osa on oman ryhmän tapaamisia ja osa itsenäisiä käynnejä. Ennakkotapaamisissa aloitetaan rippikouluryhmän ryhmäyttäminen, jota jatketaan läpi koko rippikoulujan.

Muualle rippikouluun menevät tutustuvat seurakuntaan sekä itsenäisesti että omana ryhmänään ja keräävät merkintöjä riparipassiin.

Rippikoulun ennakkajakson aikana järjestetään vanhempainillat, sekä tarjotaan mahdollisuutta omaan tapaamiseen. Myös vanhempia kutsutaan osallistumaan esimerkiksi nuorten valmistelemaan jumalanpalvelukseen. Päivärippikouluun tulevien nuorten perheiden kohtaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Nykyiset resurssit (toimitilat ja työntekijät)

Ennakkotunteihin ja -tehtäviin on käytettävissä toimitilat seurakuntatalolla sekä kirkkosali. Rippileirit järjestetään vuonna 2025 ulkopuolisissa leirikeskuksissa oman leirikeskuksen, Seura-Rannan, kuntoselvitysten ym. ollessa käynnissä. Rippikoulutyöhön on varattu kolme pappia, yksi lastenohjaaja ja kaksi nuorisotyöohjaajaa, kasvatuksen lähiesihenkilö, sekä mahdollinen kesätyöntekijä tai kesätyöntekijät. Opetusta etukäteis- ja/tai intensiivijaksoilla antavat myös kanttori, kaksi diakoniatyöntekijää ja suntio. Intensiivijaksoille haetaan koulutuksen käyneitä isosia ja yövalvojia.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

1. *Vihreät riparit -toimintamallin käyttöönotto: tarjoamme nuorille **luontokokemuksia**, käsitellään ympäristöasioihin liittyviä **tunteita**, opitaan arvostamaan **luomakunnan pyhyttä** itsekkin osana Jumalan luomaa maailmaa, rohkaistaan nuoria **vaikuttamaan** ja tekemään **kestäviä valintoja** elämässä. Pohjana **luotettava tieto**.*
2. *Kirkon juhluvuosi huomioidaan rippikoulun ennakkotapaamisissa ja konfirmaatiossa ja näin rakennetaan merkityssuhdetta omaan kotikirkkoon. Rippikoulussa vietettävä jumalanpalvelus- ja hartauselämä linkittyy kotikirkon jumalanpalvelukseen.*
3. *Vahvistetaan nuorten kutsumista rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön, isoseksi ja kerhonohjaajaksi.*

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

1. Erilaisten rippikouluvaihtoehtojen kehittäminen kokemusten pohjalta niille nuorille, joille viikon mittainen intensiivijakso tuntuu liian pitkältä.
2. Liikunnan ja kehoisuuden vahvistaminen osana rippikoululeirien ohjelmaa.

Rippikoulu	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-7 532,97	-7 300,00	-7300	-7300	-7300
Henkilöstöltä perittävät ruokamaksut	-242,97	-300,00	-300	-300	-300
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 532,97	-7 300,00	-7600	-7600	-7600
Henkilöstökulut	46 318,44	42 400,00	60400	60400	60400
Palkat ja palkkiot	37 506,84	34 500,00	50000	50000	50000
Henkilösivukulut	8 811,60	7 900,00	10400	10400	10400
Palvelujen ostot	13 026,32	22 075,00	80650	18650	18650
Aineet ja tarvikkeet	9 845,17	12 550,00	4550	12950	12800
Muut toimintakulut	46,52	50,00			
Toimintakulut (ulkoiset)	69 236,45	77 075,00	145600	92000	91850
Toimintakate 1 (ulkoinen)	61 703,48	69 775,00	138000	84400	84250
Toimintakulut (sisäiset)	26 238,37	31 148,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	87 941,85	100 923,00	138000	84400	84250
Sisäiset vyörytyserät	24 668,12	24 155,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	112 609,97	125 078,00	138000	84400	84250

Partio (245)

Partiolippukunta Laihian eräpojat ja -tytöt on toiminut rekisteröimättömänä yhdistyksenä vuosikymmeniä. Viime vuosina sen taloudesta on huolehtinut Laihian seurakunta. Yhteistyön takia lippukunnan toimintasuunnitelmat, talousarviot, toimintakertomukset ja työalakat on käsitelty osana Laihian seurakunnan toimintasuunnitelmaa ja tilinpäätöstä.

Partion toiminnan rekisteröityessä Laihialla yhdistykseksi 06/2024, aiheuttaa se muutoksen partion osalta Laihian seurakunnassa. Muutoksen myötä Laihian seurakunta ja Laihian Eräkaverit tekevät taustayhteistyösopimuksen, joka antaa suuntaviivat yhteistyölle jatkossa. Yhteistyön myötä Laihian seurakunnan on tarkoituksena antaa avustusta partiotoimintaan esimerkiksi antamalla Meijerin tilat partion toiminnan käyttöön. Lisäksi on suunniteltu, että seurakunta antaa avustusrahan partiotoiminnalle.

Vuoden 2025 talousarviossa partiotoiminnalle on vielä erillinen käyttötalousosa, mutta jatkossa erilliselle osalle ei ole tarvetta vaan se lisätään varhaisnuorisotyön alle. Partion toimintaan annettava avustus on laskettu käyttäen viimeisen viiden vuoden toteutuneita keskiarvoja tuottojen ja kulujen osalta (toimintakate viimeisen 5 vuoden ajalta 1 931,54 €). Partion avustuksen määrään seurakunnan osalta on myös huomioitava seuraavat:

- Seurakunta tarjoaa tilaa toiminnalle sekä varastolle,
- Sisäisiä vuokria ei ole huomioitu, vaikka seurakunnan työntekijöistä useampi on tehnyt vuosittain asioita partion toiminnan mahdollistamiseksi,
- Tarkoituksena on sitoutua seuraavaksi vuodeksi 2 000 € avustukseen ja tarkistaa tilanne tulevien vuosien osalta erikseen.

Partio on jättänyt avustushakemuksen seurakunnalle käyttäen vuoden 2024 talousarviosta toimintakatetta. Täten avustushakemuksen määrä on yhteensä 5 650 €. Laskelmassa on huomioitu toimintakulujen osuus, eikä siinä ole huomioitu yllä mainittuja. Vuoden 2024 talousarviossa oli myös virhe partion osalta (maksutuottojen pitäisi olla olevassa taulukossa olla miinusmerkkinen). Toimintakate on vuoden 2024 talousarviossa yhteensä 4 050 € (4850–800).

Partio	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-3 173,00		0	0	0
Maksutuotot	-436,00	800,00	0	0	0
Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 609,00	800,00	0	0	0
Palvelujen ostot	723,00	2 600,00	0	0	0
Aineet ja tarvikkeet	4 016,79	2 250,00	0	0	0
Annetut avustukset			2000	0	0
Toimintakulut (ulkoiset)	4 739,79	4 850,00	2000	0	0
Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 130,79	5 650,00	2000	0	0
Toimintakulut (sisäiset)	4 985,57	8 100,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 116,36	13 750,00	2000	0	0
Sisäiset vyörytyserät	2 102,96	1 826,00			
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	8 219,32	15 576,00	2000	0	0

2.3 Hautaustoimi

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut tulisi ensisijaisesti kattaa valtionrahoituksella sekä hautauksesta perittävillä maksuilla

(80/20). Valtionrahoitukseen on hyvin todennäköisesti tulossa kuitenkin muutos, joka vaikuttaa negatiivisesti Laihian seurakunnan valtionrahoitukseen vuoden 2025 alusta lähtien.

Kirkkolain 3 luvussa on määräykset hautaustoimesta. Hautausmaa voi olla myös uurnalehto tai muistolehto. Seurakunnan on osoitettava myös tunnustukseton hautausalue, joka voi olla toisen seurakunnan kanssa yhteinen. Hautausoikeus Laihialla luovutetaan uusiin paikkoihin joko 25 tai 50 vuodeksi. Kuoleman tapauksen yhteydessä luovutetaan kaksi hautausmaata, jotka ovat vierekkäin. Mikäli osoitetaan, että perheessä on muitakin hautausmaata tarvitsijoita, voidaan luovuttaa maksua vastaan kaksi muuta vierekkäin olevaa hautausmaata. Hautausmaata voidaan jatkaa, mikäli omaisia on ja sen hoitamista jatketaan. Tuhkauurnat sijoitetaan sukuhautoihin tai kirkkopaihalla sijaitsevaan muistolehtoon.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Hautausmaatoimen ohjeita päivitetään vuoden 2025 aikana, kun on saatu selville valtionrahoituksen todellinen vaikutus valtionrahoituksen määrään. Tämän myötä on syytä päivittää myös hautausmaatoimen hinnasto vastaamaan nykyisiä kuluja paremmin, jotta vältetään kirkollisverotulojen käyttöä hautausmaatoimeen. Vuoden 2025 lopulla kuulutusmenettely on saatu päätökseen ja kaikki kuulutusmenettelyssä olleet haudat, joihin ei ole saatu hoitajaa on poistettu. Tätä varten on syytä palkata yksi lisähenkilö hautausmaalle. Uurnahautausmaan toteuttaminen on ajankohtaista vuoden 2025 aikana. Vuoden 2024 henkilöstömäärä kesäkauden osalta oli sopiva. Toisaalta yllä mainittu tarve ainakin yhdelle henkilölle kuulutusmenettelyn osalta on ilmeinen. Kehitetään Avant-moni-toimikoneen käyttöä edelleen, jotta pyritään pidentämään koneen käyttöikä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Kuulutusmenettely on valmistunut vuoden 2025 aikana, joten on syytä pohtia vuoden 2026 alussa hautausmaalla toimivien henkilöstön määrää kokonaisvaltaisesti. Jatketaan kehittämistä uurnahautausmaan sekä koko hautausmaan osalta.

Hautausmaa	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-37 267,50	-36 900,00	-36900	-36900	-36900
Tuet ja avustukset	-10 886,10				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-48 153,60	-36 900,00	-36900	-36900	-36900
Henkilöstökulut	109 445,50	125 000,00	127600	127600	127600
Palkat ja palkkiot	93 194,50	106 000,00	105000	105000	105000
Henkilösivukulut	16 251,00	19 000,00	22600	22600	22600
Palvelujen ostot	37 276,70	36 800,00	32410	32410	32410
Aineet ja tarvikkeet	14 270,28	13 200,00	18300	18300	18300
Muut toimintakulut	387,44		500	500	500
Toimintakulut (ulkoiset)	161 379,92	175 000,00	178810	178810	178810
Toimintakate 1 (ulkoinen)	113 226,32	138 100,00	141910	141910	141910
Toimintakulut (sisäiset)	6 557,70	6 928,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	119 784,02	145 028,00	141910	141910	141910
Poistot ja arvonalentumiset	2 703,19	2 600,00	10700	10700	10700
Sisäiset korkokulut	3 730,52	2 500,00			
Sisäiset vyörytyserät	47 749,11	50 548,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	173 966,84	200 676,00	152610	152610	152610

2.4 Kiinteistötoimi

Seurakunnan kiinteistöstrategiaa on päivitetty vuonna 2024. Kiinteistöstrategiaa on tarkoituksena päivittää joka valtuustokauden alussa neljän vuoden välein. Uusi kiinteistöstrategia on laadittu kahdeksi seuraavaksi vuodeksi ja siihen on lisättyä toimet, joiden tarkoituksena on tuoda kiinteistöt osaksi kirkkovaltuuston/kirkkoneuvoston kuukausittaista päätöksentekoa.

Kiinteistöstrategian mukaisesti seuraavan kahden vuoden aikana on tarkoituksena tehdä seuraavat toimet:

- Sähköisten huoltokirjojen käyttöönotto,
- Rakennusten energiakulutuksen seuranta ja kirjaaminen Basikseen,
- Aurinkopaneelien hyötysuhteen seuranta vuosittain,
- Basis-järjestelmän päivittäminen kiinteistöjen osalta,
- Kunnossapitosuunnitelma/Pitkätähtäimensuunnitelma (PTS) rakennusten osalta,
- Sijoitusasuntojen kattavaa ja tarkoituksenmukaista seuranta (tuotto-prosenttien, kunnan ym.)
- Meijerin sekä Seura-Rannan tilanteen selvittäminen sekä kirkon maalaus.
- Katrina-järjestelmään käyttöasteiden päivittäminen ja seuranta.

Kiinteistöjen osalta käynnissä on isoja projekteja, joiden takia on syytä pohtia kiinteistöpuolella erillistä kiinteistöistä vastaavaa henkilöä talouspäällikön avuksi.

Kirkko (501)

Kirkon tehtävän on toimia jumalanpalvelusten ja monien kirkollisten toimitusten sekä musiikkitapahtumien pitopaikkana, joten sen merkitys seurakunnan elämän keskuspaikkana on suuri. Kirkko toimii myös seurakunnan ulkoisena tunnusmerkkinä, sillä monet seurakunnat tunnetaan nimenomaan kirkoistaan.

Vuonna 1805 rakennettua kirkkoa on korjattu useita kertoja kirkon ylläpitämiseksi hyväksi.

- Vuonna 1913 kirkon peruskorjaus, tapuliosan korotus, sakastin purkaminen ja teko kirkkosalin sisään. Sivuristien erottaminen väliseinällä. Penkkien uusiminen ja lämmityskamiinoiden lisääminen aikaisemmin kylmänä olleeseen kirkkoon sekä sisäikkunoiden asennus.
- Vuonna 1955 maalaustyöt, alttaritaulun vaihto sekä sähkölämmityksen lisääminen.
- Vuonna 1978 kuparipeltikatteen asennus
- Vuonna 2003 sisämaalaukset ja joitakin rakenteellisia muutoksia.
- Vuonna 2004 kirkon ulkomaalaus ja uudet urut.
- Vuonna 2015 selluvillaa lisälämmöneristeeksi kirkon yläpohjaan.
- Vuonna 2020 kirkon lämmitysjärjestelmän vaihtaminen kaukolämpöön.
- Vuonna 2023 kirkon ulko-ovien korjaus ja restaurointi.

Kesäaikoina kirkko on toiminut tiekirkkona.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Kirkon ulkomaalaus vuoden 2025 aikana. 220-juhlavuoden kunniaksi on tarkoituksena perustaa toimikunta suunnittelemaan juhlavuodelle toimintaa.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Kirkon ikkunoiden kunnostustyöt on tarkoituksena toteuttaa tulevina vuosina. Ikkunoiden kunnostus on ajankohtainen viimeistään vuosien 2026 tai 2027 aikana, mutta töiden sisällyttämistä ulkomaalauksen yhteyteen harkitaan.

Kirkot	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-411,29				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-411,29				
Henkilöstökulut	19 476,20	19 600,00	19420	19420	19420
Palkat ja palkkiot	16 582,69	16 000,00	16000	16000	16000
Henkilösivukulut	2 893,51	3 600,00	3420	3420	3420
Palvelujen ostot	27 126,91	26 000,00	29860	29860	29860
Aineet ja tarvikkeet	21 470,05	26 150,00	25750	25750	25750
Muut toimintakulut	4 862,82	4 700,00	5000	5000	5000
Toimintakulut (ulkoiset)	72 935,98	76 450,00	80030	80030	80030
Toimintakate 1 (ulkoinen)	72 524,69	76 450,00	80030	80030	80030
Toimintatuotot (sisäiset)	-186 348,87	-110 579,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-113 824,18	-34 129,00	80030	80030	80030
Poistot ja arvonalentumiset	96 527,01	15 500,00	15000	15000	15000
Sisäiset korkokulut	15 880,47	11 000,00			
Sisäiset vyörytyserät	1 416,70	7 183,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	-446,00	95030	95030	95030

Seurakuntatalot (502)

Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:n suunnittelema ja Lemminkäinen Talo Oy:n urakoima seurakuntatalo valmistui keväällä 2018. Suunnittelun lähtökohana pidettiin monikäyttöisyyttä ja maltillisuutta. Rakennuksessa on 1072 neliömetrin edestä tiloja seurakunnan toiminnalle. Uusi seurakuntatalo sisältää toimintatilat päiväkerhoille, nuorisotoimelle, diakoniatyölle sekä valmistuskeittien, kahviotilan, salin, sakastin ja vainajien säilytystilan.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Tehdään kiinteistöstrategian toimet, jotka mainittiin otsikon 2.4 alla seurakuntatalon osalta. Pidetään yllä tilojen käyttöastetta vuokraamalla tilaa ulkoisille toimijoille. Annetaan lisätietoa keittiötoimen palveluista. Pohditaan seurakuntatalon käyttöä osana kirkon 220-vuotisjuhlaa. Isoimpana lisäkuluna edellisvuosiin verrattuna on tarve hankkia lattianpesukone, joka on arviolta 5 500 €.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Tilojen huoltaminen ja ylläpito huoltokirjan mukaisesti. Seurakuntatalon osalta ei suunnitteilla isompia muutoksia. Keskitytään muun kiinteistötoimen ongelmiin ja pyritään saamaan niihin ratkaisut tulevien vuosien aikana.

Seurakuntatalot	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-60,00				
Maksutuotot	-2 260,00	-2 000,00	-2000	-2000	-2000
Vuokratuotot	-9 584,69	-12 000,00	-10000	-10000	-10000
Toimintatuotot (ulkoiset)	-11 904,69	-14 000,00	-12000	-12000	-12000
Henkilöstökulut	37 039,87	31 500,00	33500	33500	33500
Palkat ja palkkiot	29 959,19	25 000,00	26500	26500	26500
Henkilösivukulut	7 080,68	6 500,00	7000	7000	7000
Palvelujen ostot	26 565,07	25 800,00	25300	25300	25300
Aineet ja tarvikkeet	42 803,44	32 600,00	38900	38900	38900
Muut toimintakulut	13 823,73	13 500,00	14000	14000	14000
Toimintakulut (ulkoiset)	120 232,11	103 400,00	111700	111700	111700
Toimintakate 1 (ulkoinen)	108 327,42	89 400,00	99700	99700	99700
Toimintatuotot (sisäiset)	-238 366,72	-195 511,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-130 039,30	-106 111,00	99700	99700	99700
Poistot ja arvonalentumiset	109 865,88	110 700,00	109100	109100	109100
Sisäiset korkokulut	119 761,03	79 000,00			
Sisäiset vyörytyserät	2 569,55	8 775,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	102 157,16	92 364,00	208800	208800	208800

Muut rakennukset, vanha virasto (504)

Virastoalueen rakennukset purettiin kesällä 2016. Korttelin 80 kaavamuutos hyväksyttiin Laihian kunnanvaltuustossa 22.05.2017. Alueelle on mahdollista rakentaa IV ³/₄ -kerroksisia kerrostaloja (rakennusoikeutta 10 724 m²) sekä riivitaloja- ja muita kytkettyjä asuinrakennuksia (rakennusoikeutta 2 913 m²). Kortteli 80 on pinta-alaltaan yhteensä 2,42 hehtaaria. AR-kaavamerkinnällä varustettu määräala myytiin vuonna 2019.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Seurakunnan tavoitteena on myydä kerrostalorakentamiseen osoitettu AK-kaava-merkinnällä varustettu määräala.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Seurakunta omistaa entistä virastotaloa ympäröivistä alueista enää ainoastaan Napuen puiston alueen. Virastoalueen tontti kokonaisuudessaan on myyty.

Muut rakennukset, V.virasto	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-130,00				
Toimintatuotot (ulkoiset)	-130,00				
Henkilöstökulut	37,71				
Palkat ja palkkiot	28,60				
Henkilösivukulut	9,11				
Muut toimintakulut	3 623,36	3 624,00	3650	3650	3650
Toimintakulut (ulkoiset)	3 661,07	3 624,00	3650	3650	3650
Toimintakate 1 (ulkoinen)	3 531,07	3 624,00	3650	3650	3650
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3 531,07	3 624,00	3650	3650	3650
Sisäiset vyörytyserät	2,61				
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	3 533,68	3 624,00	3650	3650	3650

Seura-Ranta, leirikeskus (505)

Leirikeskuksen tontti hankittiin vuonna 1969. Päärakennus rakennettiin 1972, sauna ja majoitusrakennus 1980. Leirikirkko valmistui lopullisesti vuonna 2005. Toiminta ajoittuu pääosin kesä-heinäkuuksi. Rippileireistä pääosa pidetään täällä. Myös muut työmuodot pitävät oman leirinsä Seura-Rannassa. Talvitoimintaa ei järjestetä.

Leiri-isännän ja emäntien kulut ja kiinteistökulut esitetään tällä kustannuspai- kalla. Elintarvikkeiden ja muun henkilöstön kulut jaetaan käytön mukaan leirin järjestäneen työmuodon kustannuksiksi.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Päätetään vuoden 2025 aikana Seura-Rannan tilanne.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Toteutetaan sovittuja toimenpiteitä vuoden 2025 päätösten perusteella.

Leiri- ja kurssikeskus	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Maksutuotot	-742,00	-700,00			
Vuokratuotot	-887,10	-1 000,00			
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 629,10	-1 700,00	0	0	0
Henkilöstökulut	14 866,95	20 500,00	0	0	0
Palkat ja palkkiot	11 912,76	17 000,00			
Henkilösivukulut	2 954,19	3 500,00			
Palvelujen ostot	5 921,31	14 300,00	900	0	0
Aineet ja tarvikkeet	19 853,67	12 950,00	2550	0	0
Muut toimintakulut	1 485,24	1 485,00	1400	0	0
Toimintakulut (ulkoiset)	42 127,17	49 235,00	4850	0	0
Toimintakate 1 (ulkoinen)	40 498,07	47 535,00	4850	0	0
Toimintatuotot (sisäiset)	-43 683,94	-53 842,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-3 185,87	-6 307,00	4850	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	1 252,79	1 300,00	1300	0	0
Sisäiset korkokulut	847,12	520,00			
Sisäiset vyörytyserät	1 085,96	4 626,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	139,00	6150	0	0

Muut rakennukset, Meijeri (506)

Meijerikiinteistö hankittiin vuonna 1988 ja peruskorjattiin 90-luvun alussa seurakunnan yleiseen käyttöön ja erityisesti nuoriso- ja poikatyön toimintatarpeisiin. Päärakennuksessa ovat sijainneet varsinaiset nuorisotilat ja partion tilat. Alakerrassa on sijainnut nuorten musiikkitala. Varsinainen Sali on palvellut erilaisia kokoontumisia ja toiminut hyvin mm. konserttitilana. Lisäksi talossa on sijainnut toimistotila nuoriso- ja diakoniatyölle sekä diakoniatyön vaatevarasto. Rakennuksen käyttö koki suuren muutoksen vuonna 2018. Kaikki työntekijät saivat uuden työhuoneen seurakuntatalolta, jossa on myös seurakunnan lasten- ja nuortentilat sekä seurakunnan keskeisimmät kokoontumistilat. Tilat ovat tällä hetkellä osittain vuokrattuina ulkopuolisille toimijoille. Rakennuksessa sijaitsee myös 2 asuntoa, jotka ovat tällä hetkellä vuokrattuina. Seurakunnan toiminnoista partiotilat sijaitsevat meijerillä.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Tehdään kuntotutkimus meijerin osalta, jolla annetaan konkreettiset luvut rakennuksen kunnostuskustannuksista. Tämän jälkeen pohditaan uudelleen huh-
tikuussa 2024 pykälässä 44 neuvostossa päätettyä purkamisen valmistelua.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Purkutöiden mahdollinen aloittaminen tai uuden suunnitelman teko meijerin osalta kuntotutkimuksessa selvinneiden asioiden pohjalta.

Muut rakennukset, Meijeri	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-36 778,00	-39 760,00	-37650	0	0
Toimintatuotot (ulkoiset)	-36 778,00	-39 760,00	-37650	0	0
Henkilöstökulut	4 915,10	6 450,00	6450	0	0
Palkat ja palkkiot	3 994,93	5 300,00	5300	0	0
Henkilösivukulut	920,17	1 150,00	1150	0	0
Palvelujen ostot	6 652,26	11 300,00	13350	0	0
Aineet ja tarvikkeet	20 843,08	20 800,00	20800	0	0
Muut toimintakulut	1 614,78	1 600,00	1650	0	0
Toimintakulut (ulkoiset)	34 025,22	40 150,00	42250	0	0
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-2 752,78	390,00	4600	0	0
Toimintatuotot (sisäiset)		-2 194,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-2 752,78	-1 804,00	4600	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	12 422,51	11 000,00	12500	0	0
Sisäiset korkokulut	9 000,80	6 000,00			
Sisäiset vyörytyserät	351,19	3 772,00			
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	19 021,72	18 968,00	17100	0	0

Muut rakennukset, seurakuntavirasto (507)

Seurakuntatoimisto valmistui syyskuun lopussa 2010 meijerin viereen. Uusissa tiloissa ovat seurakuntatoimisto ja taloustoimisto sekä kaikkien pappien ja kanttorin työhuoneet, arkistotilat, kopiointihuone, kokous/kahvitila ja tila sukututkijoille. Uudet tilat sijaitsevat muiden seurakunnan tilojen välittömässä läheisyydessä.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Tavoitteena on tarjota seurakunnan palveluja keskitetysti samasta pihapiiristä. Käytetään edelleen kahvihuonetta kokoustilana. Varmistetaan huoltojen ajantasaisuus.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Jatketaan seurakuntatoimiston toimintoja normaaliin tapaan.

Muut rakennukset, Virasto	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Henkilöstökulut	2 617,07	2 850,00	2850	2850	2850
Palkat ja palkkiot	2 089,66	2 300,00	2300	2300	2300
Henkilösivukulut	527,41	550,00	550	550	550
Palvelujen ostot	11 772,60	13 100,00	9500	9500	9500
Aineet ja tarvikkeet	10 716,66	11 900,00	11700	11700	11700
Muut toimintakulut	4 159,76	4 165,00	4165	4165	4165
Toimintakulut (ulkoiset)	29 266,09	32 015,00	28215	28215	28215
Toimintakate 1 (ulkoinen)	29 266,09	32 015,00	28215	28215	28215
Toimintatuotot (sisäiset)	-111 568,20	-113 330,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-82 302,11	-81 315,00	28215	28215	28215
Poistot ja arvonalentumiset	67 043,31	66 400,00	67200	67200	67200
Sisäiset korkokulut	16 062,17	12 000,00			
Sisäiset vyörytyserät	196,64	3 008,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	1 000,01	93,00	95415	95415	95415

Muut rakennukset, Hoppis (508)

Uusi harrastetila valmistui syyskuun puolessa välissä 2010 hautausmaan vieriselle tontille osoitteeseen Pauhunevantie 9. Rakennuksessa ovat tilat liikuntahallille ja PSA-autoradalle sekä hautausmaahenkilökunnan taukotila. PSA-rata valmistui marraskuussa 2010. Palloiluhallissa voidaan seurakunnan sähkökerhojen lisäksi järjestää myös muita liikuntakerhoja sekä muuta seurakunnallista toimintaa. Harrastetilan rakentamiseen saatiin ELY-keskukselta 50 %:n avustus.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Järjestetään seurakunnan strategian mukaisia kerhoja liikuntahallin puolella. PSA-radon osalta pohditaan ratkaisuja paremman käyttöasteen saamiseen.

Hoppiksen osalta on tarve myös lisätä käyttöastetta. Pidetään ajan tasalla tarvittavat huoltotoimenpiteet näin pidentäen rakennuksen käyttöikä.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Jatketaan harrastustoimintaa ja pyritään monipuolistamaan kerhotoimintaa ja innostamaan uusia seurakuntalaisia mukaan toimintaan sekä tehostamaan tilojen käyttöä entisestään.

Muut rakennukset, Hoppis	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-7 083,08	-5 000,00	-5300	-5300	-5300
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 083,08	-5 000,00	-5300	-5300	-5300
Henkilöstökulut	2 477,87	3 270,00	3270	3270	3270
Palkat ja palkkiot	2 036,89	2 800,00	2800	2800	2800
Henkilösivukulut	440,98	470,00	470	470	470
Palvelujen ostot	8 966,82	6 900,00	8350	8350	8350
Aineet ja tarvikkeet	8 932,70	11 500,00	11000	11000	11000
Muut toimintakulut	917,88	960,00	960	960	960
Toimintakulut (ulkoiset)	21 295,27	22 630,00	23580	23580	23580
Toimintakate 1 (ulkoinen)	14 212,19	17 630,00	18280	18280	18280
Toimintatuotot (sisäiset)	-39 346,20	-41 567,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-25 134,01	-23 937,00	18280	18280	18280
Poistot ja arvonalentumiset	23 771,56	22 380,00	23430	23430	23430
Sisäiset korkokulut	5 546,55	4 050,00			
Sisäiset vyörytyserät	187,70	2 126,00			
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	4 371,80	4 619,00	41710	41710	41710

Kamreerintien asunnot (509)

Seurakunta osti kesällä 2013 sijoitustarkoituksessa kaksi asuntoa vastavalmistuneesta luhtitalosta Kamreerintieltä. Asuntoihin siirtyi asukkaat vanhan kirkkoherranviraston alueen asunnoista. Asuntojen toiminta-ajatauksena on tuottaa vuokratuloja seurakunnalle. Kustannukset yhtiövastiketta lukuun ottamatta tulevat olemaan hyvin pienet ainakin alkuvaiheessa.

Vuoden 2024 talousarviossa vuokratuotot oli merkattu väärinpäin (+) -merkkisenä. Kirkkoneuvosto päätti korjata talousarvion kamreerintien osalta 18.11.2024 pykälässä 104. Tämän takia talousarviossa 2024 toimintatuotot olivat 27 000 € pienemmät.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Vuokrataan asuntoja ja pidetään huoli, että ne pysyvät hyvässä kunnossa. Tehdään tarvittavat toimet kiinteistöstrategian mukaisesti. Tehdään indeksikorotukset vuokra-asuntojen osalta.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Vuokrataan asuntoja edellisvuosien tapaan.

Kamreerintien asunnot	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-12 888,00	13 500,00	-13500	-13500	-13500
Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 888,00	13 500,00	-13500	-13500	-13500
Palvelujen ostot	71,04	500,00	500	500	500
Vuokratkulut	3 615,00	3 500,00	4100	4100	4100
Aineet ja tarvikkeet	529,80	500,00	500	500	500
Toimintakulut (ulkoiset)	4 215,84	4 500,00	5100	5100	5100
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-8 672,16	18 000,00	-8400	-8400	-8400
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-8 672,16	18 000,00	-8400	-8400	-8400
Sisäiset vyörytyserät	911,63	1 511,00			
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-7 760,53	19 511,00	-8400	-8400	-8400

Muut rakennukset (520)

Muihin kiinteistöihin kuuluu lähinnä vanha siunauskappeli, jonka yläkerrassa on lastenkirkko.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Rakennuksen ollessa melko huonossa kunnossa ilman isompaa käyttöä, on syytä pohtia rakennuksen tilannetta kokonaisvaltaisesti.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Vuosi 2025 viitoittaa tulevia vuosia rakennuksen osalta.

Muut rakennukset	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Toimintatuotot (ulkoiset)					
Henkilöstökulut		280,00	280	280	280
Palkat ja palkkiot		200,00	200	200	200
Henkilösivukulut		80,00	80	80	80
Palvelujen ostot	72,15	700,00	700	700	700
Aineet ja tarvikkeet	547,93	600,00	600	600	600
Toimintakulut (ulkoiset)	620,08	1 580,00	1580	1580	1580
Toimintakate 1 (ulkoinen)	620,08	1 580,00	1580	1580	1580
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	620,08	1 580,00	1580	1580	1580
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	620,08	1 580,00	1580	1580	1580

Maa- ja metsätalous (520)

Pääosa seurakunnan metsistä on kuulunut kirkkoherran ja kappalaisen virkata-loihin. Pienempiä alueita on ostettu myöhemmin. Seurakunnan taseesta on irtaantunut vuoden 2017 alusta lähtien Kirkkometsä johtuen Kirkon palvelukeskuksen säännöksistä. Taseeseen on vuoden 2016 loppuun saakka kuulunut myös Kirkkometsä, jonka omistusoikeus tuli seurakunnalle tilaksi muodostamistoimituksessa vuonna 1998. Sen tuoton jaosta on kuitenkin erilliset säännöt, joiden mukaan kunta on myös tuloon oikeutettu. Tästä syystä sen tuottoja ja kuluja ei ole esitetty talousarviossa, vaan ne käsitellään rahaston sisäisinä erinä. Kirkkometsän hoitokunta tekee päätökset hoitotöistä ja myynneistä.

Kirkkolain mukaan metsien hoidon ja puunmyynnin perusteet määritellään 10-vuotissuunnitelmassa. Voimassa oleva seurakunnan metsäsuunnitelma kattaa vuodet 2025–2034. Viljelysmaata on jäljellä alle 2 hehtaaria. Näitä ei viljellä.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Metsäsuunnitelma on uusittu vuoden 2025 alusta lähtien. Pyritään toteuttamaan tulevat metsänhoitotyöt ja hakkuut aikataulun mukaisesti, jotta varmistetaan metsien paras mahdollinen käyttö. Puun myyntitulojen sekä kustannusten osalta päivitettiin talousarviota ylemmäs. Pyritään saamaan seuraavien 5 vuoden aikana n. 250 000 € puun myyntitulot. Pidetään kuitenkin mielessä markkinoiden vaihtelevuus hintojen suhteen ja reagoidaan muutoksiin. Vuoden 2025 kustannuksiin on myös varattu vuoden 2024 lopussa päätettyjen hakkuiden/harvennusten raivaukseen ja uudistamiseen liittyvät kustannukset, vaikka osa toteutuukin todennäköisesti jo vuoden 2024 aikana.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Jatketaan metsänhoitoa sekä hakkuita suunnitelman mukaisesti. Pohditaan metsätulojen hyödyntämistä myös mahdollisten tulevien investointien rahoittamiseen.

Maa- ja metsätalous	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Vuokratuotot	-4 162,41				
Metsätalouden tuotot	-285 585,24	-130 000,00	-250000	-250000	-250000
Toimintatuotot (ulkoiset)	-289 747,65	-130 000,00	-250000	-250000	-250000
Palvelujen ostot	48 482,90	29 900,00	60000	60000	60000
Muut toimintakulut	6 038,57	1 200,00	5000	5000	5000
Toimintakulut (ulkoiset)	54 521,47	31 100,00	65000	65000	65000
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-235 226,18	-98 900,00	-185000	-185000	-185000
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-235 226,18	-98 900,00	-185000	-185000	-185000
Sisäiset vyörytyserät	11 789,43	8 611,00			
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-223 436,75	-90 289,00	-185000	-185000	-185000

Keittiötoimi (512)

Keittiötoimen tarkoituksena on tuottaa keittiöpalvelut seurakunnan omiin tilaisuuksiin sekä palvella seurakuntalaisia ja muita palveluiden käyttäjiä heidän tarpeisiinsa vastaten. Tehtäväalueelle kirjataan keittiöhenkilökunnan palkat, elintarvike- yms. kulut, keittiökoneiden ja laitteiden kulut sekä keittiötoimen tuotot.

Tehtävänä on tuottaa laadukkaat keittiötoimen palvelut eri tilaisuuksiin. Keittiötoimi kustannuspaikkana on vakiinnuttanut asemaansa. Keittiötoimessa on siirrytty uuden seurakuntatalon valmistuttua lautashinnoitteluun ja hintoja on tarkistettu vuoden 2024 elokuussa. Vuoden 2024 talousarviossa tuotot ovat jääneet ennusteesta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Vuoden 2025 talousarvioon pidettiin edellisvuoden arvio tuotoista. Keittiötoimen kuluihin vaikuttaa suuresti elintarvikekustannukset, jotka kasvavat tuottojen kasvaessa. Lisäksi palkkakuluihin tulee vaikutusta tilaisuuksien määrästä takia.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Kehitetään keittiötoimea edelleen ja annetaan tietoa tästä mahdollisuudesta seurakuntalaisille osana heidän tilaisuuksiaan.

Keittiötoimi	Edellinen TP 2023	Kuluvan vuoden TA 2024	TA 2025	TS1 2026	TS2 2027
Myyntituotot	-68 642,68	-60 000,00	-60000	-60000	-60000
Toimintatuotot (ulkoiset)	-68 642,68	-60 000,00	-60000	-60000	-60000
Henkilöstökulut	70 035,82	57 638,00	65630	65630	65630
Palkat ja palkkiot	58 892,42	47 000,00	55000	55000	55000
Henkilösivukulut	11 143,40	10 638,00	10630	10630	10630
Palvelujen ostot	6 913,49	6 250,00	8680	8680	8680
Aineet ja tarvikkeet	48 059,37	38 700,00	38100	38100	38100
Toimintakulut (ulkoiset)	125 008,68	102 588,00	112410	112410	112410
Toimintakate 1 (ulkoinen)	56 366,00	42 588,00	52410	52410	52410
Toimintatuotot (sisäiset)	-30 858,82	-26 113,00			
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	25 507,18	16 475,00	52410	52410	52410
Sisäiset vyörytyserät	5 351,64	9 638,00			
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	30 858,82	26 113,00	52410	52410	52410

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa kertoo sen, miten seurakunnan tulorahoitus riittää kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Ensin lasketaan toimintakate vähentämällä varsinaisen toimintatuotoista niihin kohdistuvat kulut. Tämä summa on seurakunnissa aina negatiivinen. Toimintakatteeseen lisätään verotulot, vähennetään verotuskulut ja keskusrahastomaksut ja lisätään rahoitustuottojen ja -kulujen erotus. Tulokseksi saadaan vuosikate. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen päädytään tilikauden tulokseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Laihian seurakunnan talousarvioluvut vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaluvut vuosille 2026–2027. Vertailulukuna ovat myös vuoden 2023 toteumaluvut sekä kuluvan vuoden talousarvioluvut. Talousarviossa on arvioitu, että maa- ja metsätalouden toimintatuotot kasvavat muiden pysyessä hyvin samoina edellisvuoteen nähden. Sijoitusasuntojen osalta on tarpeen tehdä indeksitarkistus niiden osalta, joissa se on mahdollista. Tämä kasvattaa vuokratuottoja hiukan. Toimintakulujen osalta ei nähdä suurta kasvua vuoden 2024 luvuista, mutta joitakin talousarvion kuluja on päivitetty vastaamaan todellisia kuluja. Palkkoihin varattiin vuoden 2024 talousarviossa 2,4 prosentin nousuvara, vaikka palkkoihin oli päätetty tehdä yleiskorotukset helmikuussa sekä syyskuussa. Näin ollen palkkoja nostettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 1,05575 prosenttia ($1,025 * 1,03$). Toisaalta 3 prosentin korotus vaikutti vasta syyskuun palkoista eteenpäin. Vuodelle 2025 palkkoihin ei ole suunniteltu yleisiä korotuksia palkkakulujen kasvaessa hiukan vuoden 2024 tasosta.

Palveluiden osalta talousarviossa on nostettava ICT-palveluita, henkilöstön koulutukseen liittyviä kuluja sekä vuoden 2025 talousarviossa muutos leirien osalta (ostetaan kokonaispalvelupaketteina muualta). Muihin kuluihin on tehty hieman täsmennyksiä ylös- sekä alaspäin.

Aineiden ja tarvikkeiden osalta ei suurempia muutoksia tulevalle talousarviovuodelle ole tehty.

Talousarvion perusteella alijäämää syntyisi vuonna 2025 n. 6 260 euroa. Poistot ovat vuonna 2025 n. 240 000–270 000 € riippuen aktivoitavista investoinneista.

Sisäisiä tuottoja ja vyörytyksiä ei laskettu suunnitelmavuosille.

Valtionrahoituksessa on käytetty vuoden 2025 talousarviossa 160 000 euroa. Tämän osalta vuoden 2026 talousarviossa korjataan todelliseen lukuun vastaamaan uutta ja-koperustetta.

Rahoituskulut ja kirkon rahastomaksut ovat suurempia kuin edellisinä vuosina on arvioitu.

Toimintasuunnitelman vuosille 2026–2027 tilikauden tulos on ylijäämäinen, mutta tähän vaikuttaa suurelta osin se, että rippikoulun kulut on laskettu vanhoilla luvuilla, kun taas leirikeskukseen osalta kulut ovat nolllilla.

Tuloslaskelmaosa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	515 371,22	285 895,00	432860	395210	395210
Toimintakulut	-1 858 123,50	-1 853 935,00	-2033155	-1957123	-1940705
TOIMINTAKATE	-1 342 752,28	-1 568 040,00	-1600295	-1561913	-1545495
Kirkollisverotulot	1 822 087,43	1 852 082,00	1917000	1947000	1966000
Valtionrahoitus	160 485,96	159 000,00	160000	135000	135000
Verotuskulut	-23 426,94	-25 000,00	-25000	-25000	-25000
Kirkon rahastomaksut	-150 180,00	-146 800,00	-166125	-166125	-166125
Rahoitustuotot ja -kulut	-38 793,92	-40 980,00	-52 500	-52 500	-52 500
VUOSIKATE	427 420,25	230 262,00	233080	276462	311880
Poistot ja arvonalentumiset	-313 680,62	-229 990,00	-239340	-225540	-225540
Suunnitelman mukaiset poistot	-313 680,62	-229 990,00	-239340	-225540	-225540
TILIKAUDEN TULOS	113 739,63	272,00	-6260	50922	86340
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 739,63	272,00	-6260	50922	86340

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

Investointeihin on varattu yhteensä 345 000 vuodelle 2025. Suunnittelukauden merkittävimmät investoinnit ovat kirkon maalaus (300 000 €). Kirkkoon tehtäviin muihin investointeihin oli varattu kuluvalle vuodelle 10 000 € (20 000 € kustannusarvio).

Leikkikenttä saatiin valmiiksi muutamia tarvittavia lukuun ottamatta. Leikkikentän turvatarkistuksessa jäi mainittavaksi turvahiekan lisääminen sekä taulu, josta kävisi ilmi leikkikentän nimi, osoite ym. Leikkikentän investointiin käytettiin vuoden 2023–2024 aikana 16 009,76 €.

Avant-monitoimikone hankittiin vuoden 2024 alussa ja sen kustannukset olivat 68 919,20 €. Kirkon ovien restaurointi on saatu valmiiksi, hankkeen osalta, mutta vielä tulisi tehdä päätös viimeisen oven kunnostuksesta.

Kirkon maalauksen osalta on tarpeen hakea Kirkkohallituksen avustusta kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoa varten. Tämän osalta on vielä epäselvää, onko tätä mahdollista saada. Lisäksi on mahdollista saada avustusta myös ennakkolisten tutkimusten tekoon. Näitä ei talousarvion valmisteluun mennessä ole vielä haettu.

Leirikeskuksen osalta ei ole vielä tehty lopullista päätöstä, mutta on tarpeen arvioida kaikki vaihtoehdot. Keväällä 2025 on tarkoituksena käydä neuvottelut jatkotoimenpiteistä, kun on saatu tarkempia selvityksiä eri vaihtoehtojen kustannuksista.

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Tilaus	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva (2024)	TA 2025
2008140 - Muistopaasi ja uurnahautausmaa-alue	-15 000,00	-24 546,37	-15 000,00	-15 000,00
2008892 - Kirkon ovet restaurointi ja korjaus	-20 000,00	-16 889,00	-5 000,00	
2008894 - Kirkko pimenn.verhot, valkok. ja penkit	-20 000,00		-10 000,00	-30 000,00
2010956 - Leikkikenttäalueen aita ja rakennelmatyöt	-16 000,00	-16 009,76		
2011983 - Kirkon maalaus ja kunnostus	-310 000,00	-11 182,75	-10 000,00	-300 000,00
2004166 - Hautausmaan monitoimikone	-50 000,00	-68 919,20	-70 000,00	
Yhteensä	-431 000,00	-137 547,08	-110 000,00	-345 000,00

V Rahoitusosa

Rahoitusosassa selvitetään, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakunnan rahavaroihin ja maksuvalmiuteen.

Toimintakate

Toimintakate on seurakunnassa aina negatiivinen, koska suurin osa seurakunnan tuloista on verotuloja. Vuoden 2025 talousarviossa toimintakate on – 1 555 215 €. Negatiivinen toimintakate katetaan verotuloilla, joiden arvioidaan olevan FCG:n arvion mukaan 1 917 000 € vuonna 2025.

Vuosikate

Verotulojen, verotuskustannusten ja keskusrahastomaksujen sekä rahoituskulujen ja -tuottojen jälkeen jää vuosikatteeksi 253 160 €. Kun vuosikate on positiivinen, pystytään kaikki toiminnasta aiheutuvat menot kattamaan verotuloilla ja toimintatuotoilla. Tavoitteena on, että vuosikatteella pystyttäisiin vielä kattamaan käyttöomaisuuden vuosittaiset poistot.

Tilikauden tulos

Vuoden 2025 poistot ovat arviolta n. 240 000 €. Tähän vaikuttaa paljon aktivoitavat investoinnit, joita vuoden 2025 aikana on. Poistojen arvioidaan olevan n. 240 000–270 000 euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 6 260 € alijäämäinen. Tähän vaikuttaa suuresti puun myyntitulojen vaihtelevuus.

Taloussuunnitelma vuosille 2026–2027

Vuosille 2026 ja 2027 on suurien päätösten takia vaikea tehdä hyvää lopullista arviota. Mikäli veroennusteet pitävät paikkansa, tuloksen odotetaan olevan 50 922 € (2026) ja 86 340 € (2027) positiivinen. Tähän vaikuttaa myös suuresti investointien aktivoinnit. Luvut eivät ota kantaa tuleviin investointeihin.

VII Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahasto vastaa hautainhoitorahaston hoitoon annettujen hautojen hoidosta.

Tavoitteet ja toimintasuunnitelma 2025

Uudistetaan hautainhoitorahaston ohjesääntö sekä päivitetään hinnastot. Valti-onrahoituksen jakoperusteet tulevat muuttumaan, joten Laihian seurakunnan hautainhoitorahaston on reagoitava tähän hintoja muuttamalla. Odotetaan lo-pullinen päätös tämän osalta ja muutetaan hinnastoja sen mukaan, ettei olisi tarvetta käyttää kirkollisverotuloja haudanhoitoon. Hautausmaakatselmuk-sessa vuonna 2024 tuli esille, että on tarpeen etsiä vielä yksi pidempiaikainen kausityöntekijä hoitamaan haudanhoitosopimuksia. Vuoden 2025 talousarvio tulee olemaan negatiivinen.

Vuonna 2025 on tarpeen myös arvioida eri vaihtoehtoja hautojen hoitosopi-musten kannalta, jotta vastataan nykytarpeeseen.

Toimintasuunnitelma vuosille 2026–2027

Uuden ohjesäännön ja hinnastojen käyttöönotto ja toteuttaminen. Vuoden 2025 aikana ei ole mahdollista ottaa käyttöön uutta hinnastoa. Toimintasuun-nitelmassa vuosille 2026–2027 on tarkoituksena päästä lähelle 0 tulosta, jotta kirkollisverotulojen käyttö ei ole tarpeellista.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	48 230,48	43 500,00	45500	4,60 %	62200	62200
Maksutuotot	39 878,48	35 500,00	37500	5,63 %	37500	37500
Vuokratuotot	8 352,00	8 000,00	8000	0,00 %	8000	8000
Toimintakulut	-41 766,91	-43 700,00	-62400	42,79 %	-62400	-62400
Henkilöstökulut	-24 295,00	-27 200,00	-40500	48,90 %	-40500	-40500
Palvelujen ostot	-1 747,35	-3 600,00	-3600	0,00 %	-3600	-3600
Vuokrakulut	-5 200,32	-5 000,00	-5200	4,00 %	-5200	-5200
Aineet ja tarvikkeet	-10 524,24	-7 900,00	-7900	0,00 %	-7900	-7900
TOIMINTAKATE	6 463,57	-200,00	-16900	-8350,00 %	-200	-200
Rahoitustuotot ja -kulut	219,25	200,00	200	0,00 %	200	200
Korkotuotot	219,25	200,00	200	0,00 %	200	200
VUOSIKATE	6 682,82	0,00	-16700		0	0
TILIKAUDEN TULOS	6 682,82	0,00	-16700		0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 682,82	0,00	-16700		0	0